

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У
КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ**

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Косовска Митровица, 2019. година

ПРВИ ДЕО

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

Назив високошколске установе:

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ – ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Назив високошколске установе на енглеском:

UNIVERSITY OF PRISTINA - FACULTY OF LAW

Адреса седишта високошколске установе:

ул. Цара Душана 52, Приштина.

Адреса привременог седишта:

ул. Лоле Рибара 29, 38220 Косовска Митровица

Веб. адреса:

www.pra.pr.ac.rs

Образовно-научно поље

Друштвено-хуманистичке науке

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици је самостална високошколска установа са својством правног лица у саставу Универзитета у Приштини. У складу са правима и обавезама које проистичу из тог статуса, Факултет организује и реализује акредитоване академске студијске програме, на основним академским, мастер академским и докторским академским студијама права. Факултет обједињује наставно-образовни, научно-истраживачки и стручни рад, компоненте јединственог процеса високог образовања у области правних, правно-историјских, правно-економских, правно-политичких и правно-социолошких наука,

обавља научно-истраживачку, ескпертско-консултантску и издавачку делатност, као и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада, под условом да се тим пословима не угрожава квалитет обављања основне делатности.

Факултет је регистрован код Трговинског суда у Приштини са седиштем у Краљеву, [решењем Fi.240/01 од 03.12.2001. године](#).

Матични број јединственог регистра је 09018425.

2. ОСВРТ НА ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ ФАКУЛТЕТА

Планом развоја виших и високих школа на подручју Аутономне области Косова и Метохије (у даљем тексту: АОКМ), за период 1961-1965 године, између осталог, било је предвиђено и оснивање Правно-економског факултета у Приштини. Потреба за оснивањем ове високошколске установе била је условљена недостатком правника и економиста. Наиме, на целом подручју Косова и Метохије 1960. године, које је тада имало 931.000 становника, било је само 166 правника и 77 економиста.

Иницијатива за оснивање Правно-економског факултета потекла је од стране Народног одбора општине Приштина. Закључак да се Народном одбору АОКМ упутити захтев за оснивање Правно-економског факултета једногласно је усвојен на заједничкој седници Општинског већа и Већа произвођача, која је одржана 27. фебруара 1961. године. У захтеву је била изражена спремност Народног одбора да обезбеди потребне услове за почетак рада Правно-економског факултета.

Након разматрања и позитивног изјашњавања о захтеву за оснивање Правно-економског факултета од стране надлежних органа Народног одбора АОКМ, Извршно веће АОКМ на седницама од 9. и 22. маја 1961. године разматрало је питање оснивања Факултета. Том приликом, констатовано је да постоји потреба Народних одбора, установа и привредних организација на подручју АОКМ за висококвалификованим кадром правника и економиста, па је Извршно веће АОКМ упутило предлог Извршном већу Народне скупштине Народне Републике Србије да предузме мере у вези са доношењем акта о оснивању Правно-економског факултета. Исти захтев упућен је и Савету Београдског универзитета.

Извршно веће Народне скупштине НР Србије доставило је 13. јуна 1961. године предлог Закона о оснивању Правно-економског факултета у Приштини председнику Народне скупштине НР Србије. У образложењу предлога, поред осталог, истакнуто је да привредни развитак Косова и Метохије захтева и интензивнији рад на образовању стручних кадрова за привреду и друштвене службе, а посебно због тога што је потреба за стручним кадровима много већа него у осталом делу Југославије. Оснивање Правно-економског факултета у Приштини, уз свестрано ангажовање шире заједнице, требало је да допринесе систематском решавању растућих потреба за стручним кадровима које су биле последица интензивног привредног развитка и великих инвестиционих улагања у неразвијену привреду и културно заосталу средину.

На седници одржаној 23. јуна 1961. године Републичко веће Народне скупштине НР Србије усвојило је Закон о оснивању Правно-економског факултета у Приштини. Закон је објављен у „Службеном гласнику НР Србије“ бр. 28 од 8. јула 1961. године.

На основу овлашћења из члана 8. Закона о оснивању Правно-економског факултета у Приштини, Универзитетски Савет Универзитета у Београду образовао је Матичарску комисију са задатком да изврши припреме за почетак рада Факултета. За чланове комисије именовани су: др Борислав Благојевић, ректор Универзитета у Београду, др Димитрије Мишић, декан Економског факултета у Београду, др Радивоје Давидовић, редовни професор Економског факултета у Београду, др Павле Димитријевић, ванредни професор Правног факултета у Београду и др Зоран Пјанић, ванредни професор Економског факултета у Београду.

Матичарска комисија одржала је три седнице.

На првој седници одржаној 28. јуна 1961. године у Приштини, за председника Матичарске комисије изабран је др Димитрије Мишић, а за секретара је постављен Драгољуб Баралић, правни саветник Универзитета у Београду. На овој седници донета је одлука о расписивању конкурса за избор наставника и сарадника за све предмете по наставним плановима из статута Правног, односно Економског факултета у Београду. Такође, донета је и одлука о расписивању конкурса за упис студената у први семестар на начин и под условима из општег конкурса за упис нових студената на Правни и Економски факултет у Београду.

На другој седници, 14. септембра 1961. године, Матичарска комисија извршила је избор првих наставника и сарадника Правно-економског факултета и за вршиоца дужности секретара Факултета одређен је Љутви Хапчиу. На овој седници је закључено да до конституисања Савета Факултета сви чланови Матичарске комисије уђу у састав Савета, као и да настава на првој години оба одсека почне 9. октобра 1961. године.

Трећа, последња седница Матичарске комисије одржана је 7. октобра 1961. године. На овој седници извршен је избор још једног броја наставника и сарадника.

Извршно веће Народне скупштине НР Србије, на основу овлашћења из члана 5. став 2. Закона о оснивању Правно-економског факултета у Приштини, 13. јула 1961. године именовало је чланове Савета Факултета. Решење је објављено у „Службеном гласнику НР Србије“ бр. 33 од 12. августа 1961. године. За чланове Савета именовани су: Џевдет Хамза, председник Народног одбора АОКМ, Илија Ђукић, секретар Извршног већа НО АОКМ, Бора Дрмончић, потпредседник Обласног већа синдиката, Рамадан Вранићи, председник НО општине у Приштини, Сахит Бакали, помоћник секретара Обласног секретаријата за финансије, Бошко Димитријевић, директор Завода за привредно планирање АОКМ, Тахир Ибрани, председник Округног суда у Приштини, Радивоје Николић, председник Округног привредног суда у Приштини и Февзи Нојани, службеник НО АОКМ.

Истим решењем одређено је да састав Савета, до избора пет чланова из реда факултетске управе, чине и сви чланови Матичарске комисије.

Прва седница Савета одржана је 7. октобра 1961. године. После избора Илије Ђукића за председника Савета потврђен је избор наставника и сарадника које је изабрала Матичарска комисија. На Правном одсеку потврђен је избор следећих наставника и сарадника: др Јовица Патрногић- ванредни професор, др Никола Сотировски-хонорарни доцент, др Евгеније Димитров-хонорарни доцент, Хајредин Хоца-предавач, Хасан Криезиу-предавач, Сурја Пуповци-асистент и Газменд Зајми-асистент.

Након конституисања Савета Правно-економског факултета и потврђивања избора наставника и сарадника, под председништвом председника Матичарске комисије др Димитрија Мишића, 7. октобра 1961. године одржана је прва седница факултетске управе. Поред чланова комисије седници је присуствовао и одређен број изабраних наставника. Једина тачка дневног реда била је избор декана и продекана. На предлог др Димитрија

Мишића, тајним гласањем за првог декана Правно-економског факултета изабаран је др Јовица Патрногић-ванредни професор, а за продекана др Марк Краснићи-ванредни професор. Конституисањем факултетске управе, Савета Факултета и избором декана и продекана, Матичарска комисија је престала са радом. Престанком рада матичарске комисије престало је и њихово чланство у Савету Факултета па су за чланове Савета из реда наставника изабрани: др Јовица Патрногић- декан, др Марк Краснићи-продекан, др Милош Богдановић и Пајазит Помак-предавач, као и студенти: Хамди Ука и Миливоје Младеновић.

Конкурс за упис студената на прву годину студија, који је расписан под истим условима из општег конкурса за упис нових студената на све факултете Београдског Универзитета није био ограничен у погледу броја студената. Поред кандидата који су испуњавали услове конкурса у погледу стручне спреме, могућност уписа имали су и кандидати без прописане школске спреме ако положе пријемни испит. Упис у први семестар извршен је од 1. до 31. октобра 1961. године. На Правном одсеку уписано је укупно 290 студената, од којих 63 редовних и 227 ванредних. Број студената по националној структури био је следећи: срба и црногораца 181 (32 редовних и 149 ванредних), 95 албанаца (30 редовних и 65 ванредних), и осталих 14 (1 редовни и 13 ванредних).

Број уписаних студената повећава се из године у годину. Тако је школске 1970/71 године на све четири године било укупно 3117 уписаних студената, од којих 1649 редовних и 1528 ванредних, а 1985/86 године на Факултету је студирало 4567 студената, од којих 1381 редован и 3186 ванредних студената. У оквиру тог броја, број студената Срба и Црногораца износио је око 25%. Од 1986. године број новоуписаних студената постепено се смањиво, нарочито на настави на српском језику, па је крајем 80-тих година тај број износио 80 редовних и 90 ванредних студената.

Настава је почела 11. октобра 1961. године и до краја зимског семестра изводила се у две просторије Више управне школе у згради гимназије „Иво Лола Рибар“. Захваљујући финансијским средствима, која су највећим делом обезбеђена од Извршног већа НС НР Србије, за релативно кратко време адаптирана је посебна зграда у кругу бивших војних касарни, у ул. Рамиз Садику. У тој згради, чија је корисна површина износила 3250 метара квадратних, настава се изводила од фебруара 1962. године.

Почетком 1971. године завршена је изградња дела нове зграде Факултета са амфитеатрима, читаоницом и салом за седнице, а убрзо је изграђен и кабинетски део за наставнике и асистенте и организационе јединице Факултета. На тај начин створени су оптимални услови за остваривање делатности Факултета, која се у тој згради одвијала до краја 1998. године.

Крајем 1998. године Факултет обављање делатности наставља у веома оскудним условима у згради Филозофског факултета у Приштини. Нажалост, током НАТО агресије на нашу земљу, наставници и сарадници запослени на Факултету су заједно са преко 2 000 студената протерани са Факултета, узурпирана нам је имовина и до данашњег дана није нам није омогућен повратак у просторије. Након бруталног прогона из Приштине Факултет је септембра месеца 1999. године одлуком Владе Републике Србије, наставу за школску 1999/2000 и 2000/2001 године организовао у просторијама Више техничке школе у Врању, а од школске 2001/2002. године одлуком Владе Републике Србије с краја 2001. године („Сл. Гласник РС“, бр. 60/01) привремено седиште Факултета је у Косовској Митровици. Од школске 2001/2002 године, привремено седиште Факултета је у згради Техничке школе, ул. Лоле Рибара 29 у Косовској Митровици и на овој адреси се и данас налази. Факултет данас представља значајан ослонац и допринос локалној заједници, и један је од главних стубова опстанка српског народа на простору Косова и Метохије.

Настава на првој години студија, по први пут је почела 11. октобра 1961. године и у школској 1961/62 године одвијала се по привременом наставном плану, који је усвојен на седници Савета Факултета 25. децембра 1961. године. Тај план представљао је модификовану рецепцију наставног плана Правног факултета у Београду. У току школске 1961/62 године у радни однос на Факултету примљено је 14 наставника и асистената (осморо Срба и Црногораца и шест Албанаца) и хонорарно ангажовано 5 наставника и 5 асистената.

Доношењем Статута Правно-економског факултета јула 1962. утврђен је стални наставни план, а смерови и степенаста настава укинута су Статутом усвојеним 1966. године.

До школске 1966/67 године настава на Правном одсеку одвијала се само на српском језику. Одлуком Савета Факултета од 26. октобра 1966. године уведена је настава на албанском језику за три предмета (Увод у социологију, Породично право и

Наследно право), а од школске 1970/71 године и за све предмете. Од тада је настава паралелно извођена на српском и албанском језику све до школске 1991/92 године, од када се настава изводи за све студенте само на српском језику.

Равноравност обе наставе огледала се у истом наставном плану, али је постепено настава на српском језику стављана у други план, нарочито у обезбеђењу наставног особља у сталном радном односу. Тако је у школској 1970/71 години на Факултету било запослено 18 наставника и 13 асистената. Тренд смањивања броја стално запослених наставника и сарадника из реда Срба и Црногораца настављен је и 80-тих година. На крају 1979. године у радном односу на Факултету из реда Срба и Црногораца биле су запослене само две асистенткиње. У школској 1985/86 године, после 25 година рада Факултета, у радном односу на Факултету био је 41 наставник (10 Срба и Црногораца, 28 Албанаца и 2 осталих) и 20 асистената (7 Срба и Црногораца, 12 Албанаца и 1 остали).

Наставни планови и програми усклађивани су више пута, а у циљу образовања профила правника неопходног стварним потребама друштва у целини. При томе, полазну основу за осавремењивање наставних планова представљао је план Правног факултета у Београду, али и осталих Правних факултета у Србији. До школске 1974/75 године настава се одвијала само на основним четворогодишњим студијама. Од тада су организоване и последипломске студије на правно-политичком и грађанско-привредном смеру, а од 1984/85 године и на кривично-правном смеру.

Данас је Факултет реформисао студијске програме на основним, мастер и докторским академским студијама права спроводећи реформе у складу са Болоњском декларацијом. Сви наставни планови су реформисани тако да се настава из свих предмета изводи у току једног семестра, што знатно олакшава и истовремено подиже ефикасност студирања. Тежиште је на организовању колоквијума, одбрани семинарских радова и организовању практичних радионица, што у знатној мери растеређује студенте и олакшава полагање испита.

3. АКТУЕЛНИ СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

Данас је Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици акредитована високошколска установа која поседује дозволу

за рад која је издата од стране Министарства просвете и науке Републике Србије 22.12.2010. године ([бр. 612-00-02534/2010-04](#)), на основу позитивног мишљења Комисије за акредитацију и проверу квалитета о испуњености стандарда за акредитацију високошколских установа и студијских програма, којим се одобрава извођење студијских програма основних академских студија права, мастер академских студија права и докторских академских студија права у складу са прописима који су тада били на снази. Установа је реакредитована Уверењем о акредитацији високошколске установе Бр. [612-00-02690/2013-04 од 26.09.2014. године](#). Такође, Уверењем о акредитацији реакредитовани студијског програма акредитовани су следећи студијски програми:

- [Студијски програм ОАС4-ПРАВО \(150 студената\) Бр. 612-00-02690/2013-04 од 11.07.2014. године](#),

- [Студијски програм МАС1-ПРАВО \(50 студената\) Бр. 612-00-02690/2013-04 од 26.09.2014. године](#) и

- [Студијски програм Докторске студије-ПРАВО \(два студента\) Бр. 612-00-02690/2013-04 од 31.10.2014. године](#).

Уз студијске програме који су акредитовани сходно важећем Закону о високом образовању, на Факултету се још увек реализују основне студије у четворогодишњем трајању за стицање звања дипломирани правник, као и магистарске студије, према Наставном плану из 2005. године. [Одлука ННВ 05 Бр. 716-2 од 26.09.2019. године](#).

Факултет је такође реакредитован и за обављање научноистраживачког рада у свим областима своје делатности број [660-01-00007/2 од 28.03.2017. године](#).

Наставници и сарадници учествују у самосталним научноистраживачким пројектима Факултета, пројектима које финансира Министарство просвете и науке Републике Србије, као и у међународним пројектима. Уз то, они објављују резултате својих истраживања у реномираним међународним или домаћим часописима и представљају своје резултате на међународним и домаћим научним скуповима у земљи и иностранству.

Факултет кроз свој рад остварује успешну сарадњу са свим универзитетима и са великим бројем релевантних институција и установа на територији Републике Србије.

На Факултету у обављању целокупног наставног процеса учествује 34 наставника и сарадника, 6 сарадника ван радног односа (демонстратора) за помоћ у настави на студијском програму ОАС, као и 4 наставника у тзв. 1/3 радном односу. У стручним службама факултета радне задатке обавља укупно 21 запослени.

Према Статуту и Наставном плану (курукулуму) из 2014. године, на Правном факултету се од 01. октобра 2014. године реализују сва три нова студија:

-Студијски програм основних академских студија, у трајању од четири године (240 ЕСПБ);

-Студијски програм мастер академских студија, у трајању од једне године (60 ЕСПБ), и

-Студијски програм докторских студија, у трајању од три године (180 ЕСПБ).

Садржина студијских програма је у складу са релевантним одредбама Закона о високом образовању и одредбама Статута Факултета. Структура и основни елементи студијских програма сагласни су Стандардима за акредитацију студијских програма које је донео Национални савет за високо образовање. Студијски програми су пројектовани уз пуно поштовање стандарда Националног савета за високо образовање и резултат су критичког преиспитивања постојећих студијских програма које је извршено уз пуно уважавање ставова, мишљења и предлога стручне правничке јавности.

У току израде студијских програма, Факултет је имао у виду ставове и закључке са седница Конференције државних правних факултета у Републици Србији које се одржавају једном годишње. Ови закључци необавезујућег карактера и усмерени су ка унапређењу квалитета и конкуретности правничног образовања и унапређења мисије академске заједнице дипломираних правника у развоју друштва.

[Допуном уверења о акредитацији ОАС4-ПРАВО Бр. 612-00-00339/2013-04 од 06.02.2015 акредитована је Високошколска јединица Правног факултета у Врању.](#)

А) ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Наставу на основним академским студијама права похађа 983 студената.

Основне академске студије на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици трају четири године и реализују се према Студијском програму који је усвојен и решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије акредитован 2014. Године. Овај програм је допуњен [одлуком Сената Универзитета у Приштини број 19-2/98 од 25.04.2019. године](#).

Основне академске студије права на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици обухватају четири школске године, односно осам семестара. Академска година почиње 1. октобра и завршава се 30. септембра. Школска година има два семестра.

За време четворогодишњег студирања, студенти стичу 240 ЕСПБ (60 ЕСПБ бодова по свакој години студија).

За упис у прву годину основних академских студија права могу да конкуришу кандидати који су претходно завршили средњу школу у четворогодишњем трајању.

При селекцији кандидата за упис на студијски програм, вреднују се резултати постигнути у претходном школовању, као и резултати постигнути на пријемном испиту из предмета: [Српски језик и Историја](#).

На ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ПРАВА студент кроз детаљно упознавање са правним установама (институцијама), појединачним правним гранама и правним областима (међународном и унутрашњом, јавном и приватном, материјалном и формалном) стиче комплетну слику постојећег правног система. Сродне дисциплине (правне гране) обједињене су и изучавају се у оквиру шест катедри - Катедра за грађанскоправне науке, Катедра за кривичноправне науке, Катедра за јавноправне науке, Катедра за теоријскоправне, историјскоправне науке и социологију, Катедре за међународно-пословно правне науке и Катедре за правноекономске науке. Палета обавезних предмета, обogaћена је широком понудом изборних предмета и обезбеђује стицање свеобухватног правничког знања како у области класичних грана права, тако и оних нових, чији је настанак и развој условљен потребама савременог доба у коме

живимо. Реакредитацијом студијског програма основних академских студија права, листа изборних предмета је ажурирана и обogaћена новим изборним предметима: Правна и пословна комуникација, Права детета, Међународно хуманитарно право и Дипломатско и конзуларно право. Кроз различите облике наставе (предавања, вежбе, стручне и студијске групе, симулације суђења, итд.) студент се учи и подстиче да стечена теоријска знања самостално примени у пракси. Развија се критички начин размишљања и способност аргументованог и компетентног разматрања конкретног правног проблема. Поред стручних знања које преносе студентима, наставници и сарадници дужни су да својом личношћу и одмереним поступцима пруже прикладан пример студентима о начину понашања у складу са угледом правничке професије. По завршетку студија, студенти Правног факултета могу своје компетенције доказати на широком пољу послова, од обављања послова у правосуђу, локалној самоуправи, јавним службама, привреди, итд. Успешним окончањем студија стиче се звање „дипломирани правник-први степен“.

Циљ студијског програма је да студентима омогући стицање општих и посебних теоријских и практичних знања и вештина и да их оспособи за самостално обављање правничких послова у органима државне управе и локалне самоуправе, правосуђа, у јавним службама, привредним друштвима, организацијама, удружењима и другим институцијама правног система.

Студент који заврши овај судијски програм стиче квалитетна академска знања која ће му омогућити да настави своје усавршавање и на мастер студијама из области правних наука.

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

І година

5.	Уставно право	Обавезан	II	4+3	11
6.	Наставни предмет Основи економије	Обавезан	Семеста II	Број 3+2	ЕГПБ 7
7.	Страни језик (Енглески језик)	Обавезан	II	Часов 3+1 а	6
8.	Предмет изборног блока 1	Обавезан	II	3+1	6
1.	Увод у право	Обавезан	I	4+3	11
2.	Социологија Правна и пословна комуникација	Обавезан	I	4+2	8
3.	Винско право Историја	Обавезан	I	3+2	7
4.	Правна историја	Обавезан	I	2+1	4
ЛЕТЊИ СЕМЕСТАР					

Студент се приликом уписа II семестра опредељује за један предмет изборног блока

1.

II година

	Наставни предмет	Статус предмета	Семестар	Број часова	ЕСПБ
ЗИМСКИ СЕМЕСТАР					
1	Увод у грађанско право и стварно право	Обавезан	III	5+3	12
2	Кривично право	Обавезан	III	5+3	12
3	Предмет изборног блока 2.	Изборни	III	3+1	6
	1. Основи социологије права 2. Основи методологије права 3. Правно нормирање 4. Локална самоуправа				

Студент се приликом уписа III семестра опредељује за један предмет изборног блока

2.

ЛЕТЊИ СЕМЕСТАР					
4	Породично право	Обавезан	IV	3+3	9
5	Наследно право	Обавезан	IV	3+3	8
6	Економска политика	Обавезан	IV	3+2	7
7	Предмет изборног блока 3.	Изборни	IV	3+1	6
	1. Предузетништво 2. Посебне истражне радње 3. Криминалистика 4. Права детета				

Студент се приликом уписа IV семестра опредељује за један предмет изборног блока

3.

III година

	Наставни предмет	Статус предмета	Семестар	Број часова	ЕСПБ
ЗИМСКИ СЕМЕСТАР					
1.	Облигационо право	Обавезан	V	3+3	9
2.	Кривично процесно право	Обавезан	V	3+3	8

3.	Међународно јавно право	Обавезан	V	3+2	7
4.	Предмет изборног блока 4.	Изборни	V	3+1	6
1. Српска правна историја 2. Основи економске политике ЕУ 3. Упоредни политички системи 4. Криминална политика					
ЛЕТЊИ СЕМЕСТАР					
5.	Управно право	Обавезан	VI	3+3	9
6.	Јавне финансије и финансијско право	Обавезан	VI	3+2	7
7.	Радно право	Обавезан	VI	3+3	8
8.	Предмет изборног блока 5.	Изборни	VI	3+1	6
1. Парламентарно право 2. Међународно радно право 3. Међународно финансијско право 4. Психологија кривичног поступка					

Студент се приликом уписа V семестра опредељује за један предмет изборног блока 4. и приликом уписа VI семестра опредељује за један предмет изборног блока 5.

IV година

	Наставни предмет	Статус предмета	Семестар	Број часова	ЕСПБ
ЗИМСКИ СЕМЕСТАР					
1.	Грађанско процесно право	Обавезан	VII	4+3	11
2.	Међународно трговинско право	Обавезан	VII	3+2	7
3.	Предмет изборног блока 6.	Изборни	VII	3+1	6
4.	Предмет изборног блока 6.	Изборни	VII	3+1	6
1. Организационо процесно право 2. Посебно управно право 3. Пореско процесно право 4. Право хартија од вредности 5. Менаџмент предузећа 6. Посебни кривични поступци					
ЛЕТЊИ СЕМЕСТАР					
5.	Трговинско право	Обавезан	VIII	4+3	9
6.	Међународно приватно Право	Обавезан	VIII	3+3	8
7.	Криминологија са Пенологијом	Обавезан	VIII	3+2	7

8.	Предмет изборног блока 7.	Изборни	VIII	3+1	6
	1. Међународно кривично право 2. Социјално право 3. Стечајно право 4. Основи права ЕУ 5. Међународни економски односи 6. Хипотекарно право 7. Међународно хуманитарно право 8. Дипломатско и конзуларно право				

Студент се приликом уписа VII семестра опредељује за два предмета изборног блока 6., а приликом уписа VIII семестра за један предмет изборног блока 7 .

Б) МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

Након завршених основних академских студија, уз испуњење одређених услова, студенти се могу уписати на мастер академске студије права.

Мастер академске студије права трају једну годину (два семестра). Студијски програм састоји се од 3 обавезна и 3 изборна предмета (од понуђених 16), стручне праксе и студијског истраживачког рада који је у функцији израде завршног рада. Реакредитацијом студијског програма основних академских студија права, листа изборних предмета је ажурирана, поједини предмети су искључени са листе, а поједини су као нови додати на листу.

Право на упис на други степен мастер академских студија права на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, има лице које је завршило основне академске студије на високошколској установи чији је оснивач Република Србија ако је остварило најмање 240 ЕСПБ ([Правилник о мастер академским студијама права](#)). Кандидати који су завршили Правни факултет, а имају просечну оцену изнад 8 (осам) не полажу пријемни испит и аутоматски се уписују на жељени програм мастер студија. Кандидати који нису завршили правни или њему сродан факултет полажу пријемни испит на бази тестова. Комисију за спровођење пријемног испита предлаже катедра, а именује Наставно научно веће Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, која истом подноси извештај о реализованом упису.

Студенту се омогућава темељно упознавање са кључним институтима, начелима и решењима одређених грана права. Изучавање релевантних правних феномена оријентисано је интердисциплинарно, чиме се обезбеђује њихово потпуно и правилно разумевање у ширем друштвеном, економском и политичком контексту. По завршетку студија, студент овладава и језичким, комуникацијским, технолошким и другим вештинама које су неопходне за даље академске и професионалне активности и бива оспособљен за примену стечених знања у пракси, развијајући способност да на јасан и недвосмислен начин пренесе стечена знања стручној и научној јавности. Одбраном завршног рада студент стиче академски назив „дипломирани правник - мастер“, са назнаком звања другог степена дипломских академских студија

Завршетком студија студент стиче стручни назив мастер правник, односно стиче укупно 300 ЕСПБ (од чега 240 ЕСПБ на основним и 60 ЕСПБ на мастер академским студијама).

Студијски програм мастер академских студија права

	Наставни предмет	Статус предмета	Семестар	Број часова	ЕСПБ
1.	Наука о управљању	Обавезан	I	4+3	8
2.	Уставно судство	Обавезан	I	4+3	8
3.	Малолетничко кривично право	Обавезан	I	4+3	8
4.	Предмет изборног блока 1.			4+2	6
	1. Радно право ЕУ	Изборни	I	4+2	6
	2. Људска права	Изборни	I	4+2	6
	3. Државни менаџмент и тржишна привреда	Изборни	I	4+2	6
	4. Психологија кривичног поступка	Изборни	I	4+2	6
5.	Предмет изборног блока 2.	Изборни	II	4+2	6

6.	Предмет изборног блока 2.	Изборни	II	4+2	6
	1. Аутономно право	Изборни	II	4+2	6
	2. Службеничко право	Изборни	II	4+2	6
	3. Арбитражно право	Изборни	II	4+2	6
	4. Радно процесно право	Изборни	II	4+2	6
	5. Право извршења кривичних санкција	Изборни	II	4+2	6
	6. Посебне истражне радње	Изборни	II	4+2	6
	7. Међународно инвестиционо право	Изборни	II	4+2	6
	8. Брачно и породично имовинско право	Изборни	II	4+2	6
	9. Економска анализа права	Изборни	II	4+2	6
	10. Економске интеграције и ЕУ	Изборни	II	4+2	6
	11. Филозофија права	Изборни	II	4+2	6
	12. Систем опорезивања дохотка грађана	Изборни	II	4+2	6
7.	Стручна пракса	Обавезан	II	-	7
8.	Завршни рад (Мастер рад)	Обавезан	II	-	11

В) ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

Докторске академске студије права представљају највишу и завршну фазу школског образовног и истраживачког рада, која се темељи на претходном правном

образовању на основним академским и мастер академским студијама права. Студијски програм траје 3 године и реализује се кроз 6 семестара.

Примарни циљ студијског програма докторских студија права је оспособљавање докторанта за самостални научноистраживачки рад. Важан део програма је планирање и припрема теме докторске дисертације, спровођење истраживања, писање и одбрана дисертације, учешће на научним конференцијама, саопштавање резултата истраживачког рада у научним часописима.

Сврха студијског програма је да докторантима омогући стицање неопходних и продубљених знања и вештина из области права, као и да их оспособи и припреми за самосталан научноистраживачки рад.

Студијски програм докторских академских студија права

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА ЗА
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

Ред. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Број часова	ЕСПБ
1	E11	Методологија научно истраживачког рада	1	4	6
2	E12	Основни институти права	1	5	8
3		Теорија и историја државе и права	1	5	8
4	E13	СИР - Израда и одбрана I семинарског рада	1	6	8
5	E14	Предмет изборног блока 1.	2	6	12
6	E15	СИР - Израда и одбрана II семинарског рада	2	14	18
7	E21	Предмет изборног блока 2.	3	5	10
8	E22	СИР - Израда и одбрана III семинарског рада	3	15	20
9	E23	Предмет изборног блока 3.	4	5	10
10	E24	СИР у функцији израде рада за објављивање у научном часопису	4	15	20
11	E31	СИР - Израда идејне скице докторске дисертације	5	20	30
12	E32	СИР из предмета који су у непосредној функцији израде докторске дисертације	6	20	30
Укупно часова активне наставе на студијском програму 1800					
Укупно ЕСПБ 180					
Израда докторске дисертације					

Р. Б.	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ	НО	Т
1	Методологија научно истраживачког рада	1	6	Теоријско правна	О
2	Основни институти права	1	8	Историјско правна	О
3	Теорија и историја државе и права	1	8	Историјско правна	О
4	Деликти римског права	2	12	Историјско правна	И
5	Политички систем	2	12	Социолошко - правна	И
6	Социјална патологија	3	10	Кривично правна	И
7	Међународно приватно право ЕУ	3	10	Међународно приватно правна	И
8	Посебни парнични поступци	3	10	Грађанско процесно правна	И
9	Право међународне куповине и продаје робе	4	10	Привредно правна	И
10	Пореско процесно право	4	10	Правно економска	И
11	Теорија ванпарничног поступка	4	10	Грађанско процесно правна	И
12	Локална самоуправа	4	10	Јавно правна	И

4. УПРАВЉАЊЕ ФАКУЛТЕТОМ

Орган управљања Факултета је Савет факултета.

Савет факултета има 17 чланова и то:

- 8 чланова Савета из реда наставника и сарадника (7 наставника и, по правилу, 1 сарадник) које бира Наставно-научно веће из својих редова, тајним гласањем;
- 1 члан бира се из реда ненаставних радника Факултета, тајним гласањем;
- 5 чланова именује Влада Републике Србије;
- 3 члана из реда студената.

Орган пословођења на Факултету је декан који руководи радом факултета. Функцију декана обавља др Душанка Јововић, редовни професор. У обављању послова декану помажу продекани факултета које декан именује из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом. Функцију продекана обављају: др Јелена Беловић, ванредни професор - продекан за наставу и др Огњен Вујовић, ванредни професор - продекан за науку.

Студент продекан је Лука Савељић.

5. БИБЛИОТЕКА

Библиотека Правног факултета Универзитета у Приштини са 30.000 хиљада библиотечких јединица је остала у згради Факултета у Приштини и тренутно нам није доступна.

Фонд Библиотеке Правног факултета са привременим седиштем у Косовској Митровици садржи преко 7000 наслова.

Део фонда чине докторске и магистарске тезе одбрањене на нашем, али и другим правним факултетима. Библиотека се труди, да упркос бројним проблемима у набавци литературе обезбеди сву потребну обавезну и допунску литературу неопходну за праћење и савладавање процеса наставе од стране студената.

Запосленима и студентима на Правном факултету преко интернета је обезбеђен приступ највећим електронским сервисима са 23.000 часописа-COBISS који обухвата велики број часописа из области друштвених наука у пуном тексту. Преко WEB OPAC сервиса омогућено је претраживање јединственог каталога Виртуелне библиотеке Србије и локалних електронских база библиотека чланица. Да би оптимално одговорила захтевима новог информатичког доба и реформисане наставе, наша библиотека ће омогућити студентској популацији, али и осталим заинтересованим корисницима, информатичко описмењавање и овладавање целокупним информационим апаратом Библиотеке.

Библиотека је смештена у згради Правног факултета и обухвата простор од око 45 м². У просторијама Библиотеке, на располагању студентима, налазе се и рачунари

прикључени на академску мрежу као и фотокопир-апарат са штампачем. Библиотеку највише користе студенти, наставници и сарадници Факултета.

Библиотечке послове обављају 2 лица од којих један управник библиотеке, а други библиотекар.

6. РАЧУНСКО-ИНФОРМАЦИОНИ ЦЕНТАР

Рачунско-информациони центар основан је ради обављања информационих послова у области научно-истраживачке делатности и пружања техничке помоћи и подршке наставном процесу и раду стручних служби. Услуге рачунско-информационог центра користе наставници, сарадници, стручни органи Факултета, студенти и студентске асоцијације.

Факултет је повезан у јединствени информациони систем Универзитета у Приштини. На факултету су стално активни e-mail сервер и web сервер (www.pra.pr.ac.rs).

Преко интернета, са факултетске веб презентације, јавности су доступни актуелни подаци о Факултету, наставном и научном раду наставника и сарадника и други подаци о активностима на Факултету. Студентима су на располагању информације о испитним роковима, распореду испита, распореду часова и терминима консултација.

Факултет има развијену модерну локалну мрежу, која покрива све организационе јединице Факултета као и стручне службе. Локална мрежа омогућава брзу и несметану комуникацију и заједнички рад корисника. Факултет располаже са 34 рачунара који су стално доступни студентима, наставницима и сарадницима факултета.

Радам Центра руководи управник, кога имеиује декан на период од три године, док стручно-техничке послове обавља администратор мреже.

7. СЕКРЕТАРИЈАТ

Секретаријат Факултета обавља управно-извршне, материјално-финансијске, административно и помоћно-техничке послове.

Послови Секретаријата се групишу у реферате (радна места), а реферати у службе и информациони центар:

1. Служба за опште послове;
2. Служба за наставу и студентска питања,
3. Служба за материјално-финансијске послове.

Унутрашња организација, систематизација послова и задатака, и рад радника Секретаријата ближе се уређују општим актом који доноси декан Факултета.

Радам Секретаријата руководи секретар Факултета Зоран Вукашиновић.

8. СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ

Студентски парламент је орган Факултета путем кога студенти остварују и штите своја права и интересе на Факултету. Студентски парламент има 15 чланова. Право да бирају и да буду бирани за члана Студентског парламента имају сви студенти Факултета уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент. Начин избора чланова и надлежности Студентског парламента регулисане су Статутом Правног факултета и другим општим актима.

Студенски парламент: бира и разрешава председника и подпредседника Студенског парламента Факултета; доноси општа акта о свом раду; бира и разрешава чланове Студенског већа; оснива радна тела која се баве појединим пословима из надлежности Студенског парламента Факултета; предлаже декану кандидата за студента продекана; доноси годишњи план и програм активности Студенског парламента Факултета; доноси финансијски план и усваја извештај о финансијском пословању Студенског парламента Факултета; остварује међуфакултетску и међународну сарадњу; усваја годишњи извештај о раду студента продекана; организује и спроводи ваннаставне активности студената; разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научно-истраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студенског стандарда; обавља и друге послове у складу са законом, Статутом Универзитета и Факултета и Правилником о студентском парламенту.

9. ЦИЉЕВИ И ВИЗИЈА

Од свог оснивања, школске 1961. године, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици је у потпуности посвећен остваривању своје мисије, која је заснована на резултатима научноистраживачког рада. За 59 година свога рада Факултет је, према актуелним потребама друштва, развио студијске програме који образују студенте за одређене стручне профиле за којима у друштву постоји јасно изражена потреба.

Циљеви Правног факултета произилазе из основних задатака: преношење научних и стручних знања; развој и унапређење правне науке; обезбеђивање научног и стручног подмлатка; задовољење потреба студената. Сходно томе, Правни факултет у оквиру своје основне делатности развија, пре свега, образовни, али истовремено и стручни и научноистраживачки рад у области правних наука путем постојећих и нових образовних стандарда успостављених последњом реформом образовног система у Републици Србији, са циљем унапређења образовног процеса и квалитета наставе.

Основни циљеви Факултета су повећање ефикасности студирања у смислу пружања могућности студентима да стекну теоријска и стручна знања и професионалне вештине на савременом образовном нивоу. Поред тога, у циљу стицања практичних знања и искустава студената, Факултет развија сарадњу са правосудним органима, привредним субјектима, центрима за социјални рад, казнено-поправним установама, те државном управом и локалном самоуправом. Факултет све више одржава и развија сарадњу са сродним високошколским установама у земљи и региону, уз могућност размене наставника, сарадника и студената ради унапређења образовне и научне делатности. Имплементирањем и применом новог система управљања квалитетом Факултет обезбеђује достизање високих стандарда квалитета образовног, стручног и научноистраживачког рада.

Руководни принцип и крајњи циљ Факултета је стварање квалитетних стручњака и посленика правне мисли, као и подизање општег нивоа правне свести као кључног елемента у грађењу правне државе. Осавремењивањем наставног програма, повезивањем са међународним и домаћим високошколским установама, Факултет недвосмислено

показује тенденцију да постане један од респектабилних носилаца развоја правне струке и науке у Републици Србији.

Утврђени основни циљеви обезбеђују остварење мисије Факултета на путу ка бољој, савременијој будућности образовања. Полазећи од тога да је високо образовање основ за, на знању заснованог, развоја друштва и његовог даљег економског и културног напретка, унапређење људских права и слобода, мисија Факултета јесте да омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са потребама друштва и пројектованим националним развојем. Да би остварио своју мисију Факултет се трајно определио да тежи унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у јединствени Европски простор високог образовања. У том смислу Факултет настоји да постигне:

- Усаглашеност са највишим националним, европским и светским стандардима и трендовима у домену високошколског образовања;
- Остваривање јединства научноистраживачког рада и образовања;
- Стално развијање и унапређење науке кроз усаглашеност са актуелним научним и стручним сазнањима;
- Развој студијских програма и иновирање наставног процеса у складу са потребама студената, за стицање одговарајућих научних и стручних знања и вештина;
- Системско праћење квалитета у областима: студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, вредновања студената, уџбеника и литературе, наставника, сарадника, ненаставне подршке и управљања;
- Утемељење културе унапређивања квалитета на свим нивоима укључујући студенте као партнере у побољшању квалитета;
- Стварање поверења у квалитет услуга Факултета кроз јавност у раду;
- Остваривање и проширење сарадње са међународним високошколским установама;
- Ангажованост на плану задовољења потреба студената.

Визија Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици огледа се у достизању високог нивоа квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, кроз стално унапређивање делатности и развијање културе квалитета, што ће допринети да Факултет буде модерна и атрактивна високошколска институција која ће студентима пружити стицање адекватних знања и вештина и омогућити им конкурентност при запошљавању. Реализацији ове идеје доприноси и стална едукација запослених као и систем контроле квалитета, као и стварање услова да студенти буду увек у првом плану.

ДРУГИ ДЕО

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА У ЦИЉУ САМОВРЕДНОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

Опис стања, анализа и процена стандарда 1:

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, модерном и функционалном организационом структуром, савременим наставним програмима на свим нивоима студија, стручним и педагошким капацитетима својих запослених тежи потпуном испуњавању образовних, научноистраживачких и развојних захтева окружења у области права.

Факултет поседује сву потребну документацију усвојену од стране надлежних тела Факултета која омогућује обезбеђење и унапређење квалитета у свим сегментима функционисања Факултета. Стратегију управљања квалитетом донео је орган управљања Факултета и то на предлог органа пословођења. Предлог органа пословођења је најпре разматран на седници Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици одржаној дана 23. децембра 2015. године. На седници Савета Факултета, која је одржана истог дана, усвојена је *Стратегија управљања квалитетом за период 2016-2020 године*. Ова Стратегија донета је из разлога што је претходној (од 21. јуна 2011. године, за период 2011-2015 година) истекао рок. Стратегија је усвојена уз сагласност Одбора за квалитет (који је формиран на седници Наставно-научног већа 19.10.2015. године).

Циљ Стратегије управљања квалитетом јесте наставак рада на обезбеђењу високих стандарда квалитета образовног, научно-истраживачког и стручног рада, који се јединствено развија и унапређује у правцу усклађивања са принципима и вредностима савременог европског универзитетског образовања. Факултет периодично преиспитује и унапређује Стратегију управљања квалитетом.

Стратегијом су:

- Постављена одређења Факултета да непрекидно и системски ради на унапређењу квалитета својих програма;
- Утврђене су мере за обезбеђење квалитета;
- Одређени су субјекти за обезбеђење квалитета;
- Утврђене су области обезбеђења квалитета (квалитет студијских програма, квалитет наставе, квалитет научноистраживачког и стручног рада, квалитет наставника и сарадника, квалитет студената, квалитет уџбеника и литературе, квалитет библиотечких и информатичких ресурса, квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке, квалитет простора и опреме, квалитет финансирања, улога и допринос студената у процесу самовредновања, провере квалитета, и унапређење система управљања квалитетом, систематско праћење и периодична провера квалитета);
- Утврђено одређење за изградњу организационе културе квалитета, и
- Утврђени начини повезаности образовне и стручне делатности Факултета.

Праћење, унапређење и развој квалитета дужност је свих запослених и студената на факултету. Управљање квалитетом у надлежности је декана и продекана факултета. Ради предузимања координисаних мера за праћење унапређење и развој квалитета установљен је Одбор за квалитет. Одбор чине три наставника, два сарадника, један студенти и један представник ненаставног особља. Стратегија обухвата следеће области обезбеђења квалитета: студијски програми, настава, научно-истраживачки и стручни рад, вредновање студената, квалитет наставника и сарадника, уџбеника и литературе, ресурса, ненаставне подршке, простора и опреме, финансирања и унапређење система управљања квалитетом. Чиниоци који треба да свакодневно својим деловањем унапређују изградњу културе квалитета су: наставници и сарадници, ненаставно особље и студенти.

Стратегија управљања квалитетом учињена је доступном јавности објављивањем на Интернет страници Факултета.

SWOT анализа:

Елементи анализе		Активности	Вредност
Опредељење Факултета за унапређење квалитета	S	Трансформација студијских програма у складу са Законом и расположивим ресурсима	++
	W	Нису индентификоване	
	O	Промена схватања о функционисању Факултета и његовој улози у друштву	+++
	T	Нестабилне друштвене прилике	+++
Мере за обезбеђење квалитета	S	Прве мере и документа уведена у складу са Законом њихов и континуирани развој	+++
	W	Недовољна озбиљност у схватању значаја система квалитета	+++
	O	Побољшање односа и смањење отпора при примени усвојених мера	++
	T	Нестабилне друштвене прилике	+++
Субјекти обезбеђења квалитета	S	Стална активна повезаност међу субјектима	+++
	W	Схватање одговорности које произилазе из усвојених докумената	+++
	O	Избори субјектата на основу резултата остварених на подручју квалитета	++
	T	Мали број проактивних за учествовање у систему обезбеђења квалитета	++

Области обезбеђења квалитета	S	Настава најподложнија за имплементацију	+++
	W	Недостатак материјалних средстава за обуку запослених	+++
	O	Континуитет у праћењу резултата	+++
	T	Нестабилне друштвене прилике	+++
Опредељење за изградњу културе квалитета	S	Јасно прокламовано опредељење Факултета усклађено са мисијом и визијом факултета.	+++
	W	Неразвијена култура квалитета	+
	O	Примена нових законских решења у области високог образовања	++
	T	За овај параметар нису идентификоване претње	
Повезаност образовне, научно истраживачке и стручне делатности	S	Јасно опредељење у овом правцу	+++
	W	Недовољна инфраструктура, простор и техничка опрема	++
	O	Факултет последњих година организује научне скупове и трибине, чиме грана мрежу потенцијалних партнера	+++
	T	Политичка нестабилност	++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1:

Подизање свести и едукација о значају обезбеђења квалитета. У том смислу, Факултет се у овој области и активностима у овом пољу, јављао не само у улози покретача успостављања система за праћење и унапређење квалитета, већ и у улози носиоца активности у оквиру Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Препознајући значај обезбеђења квалитета Факултет је учествовао у изради и имплементацији трогодишњег ТЕМПУС пројекта “Partnership in Quality Assurance Standards Implementation”. Један од значајних циљева овог пројекта био је и промоција културе обезбеђења квалитета и упознавање корисника са стандардима и поступцима у правцу обезбеђења квалитета.

Одбор за квалитет мора стално да ради на промовисању културе квалитета на Факултету, континуирано да упозорава декана на његову кључну улогу у спровођењу усвојене Стратегије управљања квалитетом. Потребно је једном годишње сачињавати акциони план за спровођење Стратегије и контролисати његову примену уз укључивање свих субјеката на Факултету.

Показатељи и прилози за стандард 1:

Доношењем Стратегије управљања квалитетом која садржи све елементе који су утврђени од стране Националног савета за високо образовање и који су прописани Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма од 25.02.2019. године испуњен је Стандард 1.

Прилог 1.1. [Стратегија управљања квалитетом, Одлука Савета о усвајању Стратегије управљања квалитетом](#)

Прилог 1.2. [Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.3. [Акциони план за спровођење Стратегије управљања квалитетом и одлуке о његовом усвајању и допунама \(уколико их је било\), Одлука о усвајању](#)

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

Опис стања, анализа и процена стандарда 2:

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици је утврдио начин (стандарде) и поступке обезбеђења квалитета свога рада.

Савет Факултета је на седници одржаној 17.01.2008. године усвојио Правилник о квалитету, којим је утврдио стандарде и поступке за обезбеђење квалитета у установи. Правилником је уређен институционални систем управљања квалитетом у свим областима рада Факултета: студијски програми, наставни процес, службе Факултета, уџбеници и литература, итд. Такође, утврђена су подручја обезбеђења квалитета, тј. минимални ниво квалитета рада, одређени субјекти обезбеђења квалитета, њихов састав, улога и задаци као и начин рада и одлучивања (Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студирања, Комисија за односе са студентима, Менаџер квалитета), утврђени стандарди и поступци за обезбеђење квалитета. Стандарди и поступци обезбеђења квалитета утврђени су посебно за свако подручје обезбеђења квалитета.

Студијски програм се припрема и усваја на начин уређен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Приштини и Статутом Правног Факултета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће, у складу са стандардима за акредитацију студијских програма, утврђеним Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма и одговарајућим упутствима Националног савета за високо образовање. У 2019. години, следећи наведену процедуру, студијски програм ОАС је делимично измењен.

Начине и поступке за обезбеђење квалитета донео је стручни орган високошколске установе.

Факултет периодично преиспитује начине и поступке за обезбеђење квалитета, и у том смислу, овај систем развија увођењем модерних начина евалуације путем

електронских анкета које су у систем обезбеђења квалитета уведене од школске 2018/2019. године.

Представник Факултета кога именује Наставно-научно веће Факултета члан је универзитетске Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и прати новине и измене донете у тој равни о којима извештава субјекте обезбеђења квалитета на Факултету.

Правилник о квалитету учињен је доступним јавности објављивањем на интернет страници Факултета.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност
Стандарди за унапређење квалитета установе	S Целовит, холистички приступ. Стандарди усаглашени са европским стандардима у области високог образовања.	+++
	W Нису индентификоване	
	O Могућност измене и унапређења.	+++
	T Недовољно капацитета за праћење.	+
Стандарди за унапређење квалитета студијских програма	S Сваки студијски програм је целина међусобно повезаних и усклађених елемената, која обухвата јасно опредељене циљеве, структуру и садржај, политику и процедуру уписа студената, методе учења и начине провере знања, исходе учења (квалификације и компетенције студената).	+++

	W	У поступку припреме предлога студијског програма Факултет не поседује адекватан механизам да консултује представнике правосуђа, државне управе, локалне самоуправе, финансијских и других организација.	++
	O	Могућност измене и унапређења.	++
	T	Ефекти примене нису одмах видљиви.	+
Поступци обезбеђења квалитета	S	Организује се редовно и систематско прикупљање и анализа података који пружају увид у квалитативне и квантитативне показатеље квалитета рада.	+++
	W	Неразумевање смисла и суштине процеса. Премиса је да процес треба обављати због акредитације.	+
	O	Могућност преиспитивања.	++
	T	Нестабилне друштвене прилике.	++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2:

Узимајући у обзир да су Правилником о квалитету утврђени 1) стандарди и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма; 2) стандарди и поступци за обезбеђење квалитета наставног процеса (силабуса, квалитета наставе и квалитета оцењивања); 3) стандарди и поступци за обезбеђење квалитета научно-истраживачког рада и стручног рада наставника и сарадника; 4) стандарди и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника; 5) стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

студената; 6) стандарди и поступци за обезбеђење квалитета уџбеника и литературе; 7) стандарди и поступци за обезбеђење квалитета библиотечких и информатичких ресурса; 8) стандарди и поступци за обезбеђење и управљања квалитета ненаставне подршке; 9) стандарди и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме; 10) стандарди и поступци за обезбеђење квалитета финансирања; 11) стандарди и поступци за обезбеђење квалитета активне улоге студената у самовредновању и провери квалитета и 12) стандарди и поступци за унапређење система обезбеђења квалитета, систематско праћење и периодичну проверу квалитета, сматрамо да је успостављен систем за обезбеђење квалитета за сваку област обезбеђења квалитета.

Субјекти система обезбеђења квалитета прате имплементацију наведеног система и за сада нису уочене потребе за корекцијом наведеног система. Међутим, у већ напоменутих слабостима везаним за интеракцију са осталим друштвеним субјектима, напоменуто је да је потребно подићи ниво сарадње са осталим релевантним друштвеним актерима.

Показатељи и прилози за стандард 2:

Доношењем Правилника о квалитету који садржи све елементе који су предвиђени стандардом 2, прописаним од стране Националног савета за високо образовање стандард 2 је испуњен у целини.

Прилог 2.1. [Усвојени документ – Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе](#)

Прилог 2.2. [Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета](#)

Прилог 2.3. [Усвојени годишњи извештај о раду успостављеног тела \(комисије, одбора, центара\) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе](#)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета
Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

Опис стања, анализа и процена стандарда 3:

Успостављање целовитог институционалног система управљања квалитетом резултат је сазнања да традиционални приступи и начини обезбеђења квалитета, ослоњени углавном на рад катедри и на личном ангажовању појединаца нису адекватни, с обзиром да нису доприносили развоју културе квалитета, његовој транспарентности као и да нису располагали механизмима за унутрашњу и спољашњу оцену квалитета рада.

Систем обезбеђења квалитета утврђен је тако што су предвиђени субјекти обезбеђења квалитета, дефинисани су њихова улога, задаци и надлежност, као и улога и задаци наставног и ненаставног особља, студената, органа и служби факултета, области обезбеђења квалитета, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета. Ова питања регулисана су и чл. 64, 66 и 67 Статута Факултета.

Сагласно општим актима факултета, субјекти институционалног оквира обезбеђења квалитета су: Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студирања, Комисија за односе са студентима и Менаџер квалитета (чл.6 Правилника о квалитету).

Одбор за квалитет је највиши орган у процесу обезбеђења квалитета, који је одговоран за праћење, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима. Одбор има 7 чланова: три из реда наставника, два члана из реда асистената, једног члана из реда студената и једног члана из реда ненаставног особља. Чланове Одбора из реда наставника и асистената бира Наставно-научно веће, тајним гласањем, већином гласова укупног броја чланова Наставно-научног већа. У складу са чл. 46. тач. 49 Статута факултета Наставно-научно веће дефинише тела и поступке у вези са праћењем, обезбеђивањем, унапређењем и развојем квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету. На седници Наставно-научног већа од 2. октобра, 2018. године именовани су нови чланови Одбора за квалитет: проф. др Владимир В. Вековић, председник, проф. др Јелена Беловић, доц. др Здравко Грујић, ас. Данијела Петровић, ас. Јована Миловић, Милица Мицовић, студент и Марија Кошанин, ненаставно особље.

У чл.8-11 Правилника о квалитету и чл.66-67 Статута Факултета регулисана су питања трајања мандата, разрешења дужности, руковођење Одбором, као и питања која се односе на улогу, задатке и надлежност Одбора.

У складу са чл.12 Одбор је донео Пословник о раду Одбора којим су ближе дефинисани начин рада и одлучивања Одбора.

У складу са чл.13 Правилника о квалитету, а у вези са чл. 2 Пословника о раду Одбора за квалитет конституисана је и Комисија за праћење и унапређивање студирања као стална комисија Одбора за квалитет. Комисија је петочлани орган кога чине: продекан за наставу-као председник, два члана из реда наставника, један члан из реда сарадника и један члан из реда студената. У складу са чл.15 Правилника о квалитету декан је на предлог Одбора донео Пословник о раду Комисије за праћење и унапређивање студирања.

У складу са чл.17 Правилника о квалитету, а у вези са чл. 2 Пословника о раду Одбора за квалитет као други стални орган конституисана је и Комисија за односе са студентима. Комисија је петочлани орган кога чине: један члан из реда наставника, један члан из реда сарадника, студент-продекан, шеф службе за студенстска питања и један студент дипломских академских студија (студент-саветник). У складу са чл.19 Правилника о квалитету декан је на предлог Одбора донео Пословник о раду Комисије за односе са студентима.

На основу чл.6, ст.3 Правилника о квалитету Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Наставно-научно веће Правног факултета је на седници одржаној дана 23.12.2015. године предложило је, а декан Правног факултета је на основу предлога ННВ-а, донео одлуку којом именује проф. др Владимира Боранијашевића за Менаџера квалитета. Менаџер квалитета обавља организационе, административне и техничке послове за потребе рада Одбора за квалитет. Одлуком декана од 30.09.2019. године, послове Менаџера квалитета обавља доц. др Срђан Радуловић.

На овај начин, именовањем и избором органа у складу са чл. 64 Статута Факултета и чл.6 Правилника о квалитету у потпуности је заокружен институционални систем и одређени субјекти обезбеђења квалитета. Сходно чл. 64 Статута и чл. 3 Правилника о квалитету декан факултета управља квалитетом, док је праћење, вредновање и

унапређивање квалитета дужност свих јединица, органа и служби Факултета, као и свих запослених и студената.

Студенти су укључени у доношење и спровођење стратегије, стандарда, поступака, културе обезбеђења квалитета и у рад Савета Факултета, Наставно-научног већа (по питањима која су од њиховог интереса), Одбора за квалитет, Комисије за праћење и унапређивање студирања и Комисије за односе са студентима.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност
Постојање и надлежност посебног тела за унапређење квалитета	S Статутом Факултета и Правилником о квалитету одређени су субјекти обезбеђења квалитета са делокругом послова које обављају	+++
	W Нису идентификоване	
	O Универзитетски оквир посебан импулс	++
	T Нису идентификоване претње	
Надлежност органа управљања у систему обезбеђења квалитета	S Јасно дефинисана надлежност Савета Факултета. Улога у доношењу Стратегије управљања квалитетом	+++
	W Нису идентификоване	
	O Иницијатива појединих чланова Савета	+
	T Нестабилне друштвене прилике.	+++
	S Јасно дефинисана надлежност декана одредбама Статута	+++

Надлежност органа пословођења		Факултета и Правилника о квалитету Факултета	
	W	Оптерећеност и другим пословима	+
	O	Побољшање ефикасности радом продекана	+++
	T	Борба за финансијску стабилност Факултета и конкурентност је предуслов квалитета	++
Надлежност стручних органа	S	Састав и надлежност стручних тела регулисани су Статутом факултета и Правилником о квалитету	+++
	W	Недостатак иницијативе	+
	O	Подизање нивоа свести о значају обезбеђења квалитета	++
	T	Недостатак средстава	+
Надлежност наставника и сарадника	S	Нормативни оквир за њихов квалитетан развој	+++
	W	Резервисаност према променама	+
	O	Посвећивање веће пажње квалитету резултата због напредовања	+++
	T	Неспремност за напоре који доводе до унапређења резултата	+
Надлежности студената	S	Законом и општим актима дата могућност студентима да активно учествују у оцени квалитета рад	+++
	W	Слаба заинтересованост	+++
	O	Развој културе квалитета	+++
	T	Додатна оптерећеност	+++

Организација и функционисање система обезбеђења квалитета	S	Нормативна акта јасно дефинисана	+++
	W	Координација унутар система	++
	O	Активирање свих субјеката	+++
	T	Нису идентификоване	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3:

Успостављањем институционалног система осигурања квалитета, доношењем одговарајућих правних аката, као и конституисањем одговарајућих органа испуњен је Стандард 3. Може се закључити да Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици има целовит, заокружен систем обезбеђења квалитета.

Активности ће у наредном периоду бити усмерене на побољшање нивоа културе квалитета кроз интензиван рад именованих субјеката у правцу ширења културе квалитета, међу свим запосленима на Факултету (како наставног, тако и ненаставног особља) и студентима Факултета.

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1. [Формално успостављено тело \(комисија, одбор\) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи](#) (извод из [Статута](#)) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.1.1. [Одлука декана о именовању менаџера за квалитет](#)

Прилог 3.2. [Списак свих анкета](#), Старији обрасци анкете ([Упитник 1](#), [Упитник 2](#), [Упитник 3](#))

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

3.3.1. [Извештај зимски семестар школске 2018/2019. године](#)

3.3.2. [Извештај летњи семестар школске 2018/2019. године](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Опис стања, анализа и процена стандарда 4:

Квалитет студијских програма Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици обезбеђује се, пре свега, кроз праћење и проверу њихових циљева, структуру, радно оптерећење студената, као и кроз перманентно осавремењавање садржаја и стално прикупљање података о квалитету студијских програма. Факултет редовно проверава и по потреби изнова одређује циљеве студијских програма и њихову усклађеност са основним задацима, структуру и садржај студијског програма, радно оптерећење студената мерено ЕСПБ бодовима, исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије.

Факултет обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма. Студијски програми сачињени су уз компаративну анализу курикулума са курикулумима домаћих и страних високошколских установа које реализују студијске програме у пољу права. Још у току израде првих студијских програма, Факултет је имао у виду заључке Конференције државних правних факултета у Републици Србији, којима и даље придаје несумњив значај у процесу конципирања и унапређења студијских програма. Студијски програми осмишљени су на основу признатих европских образовних програма из области права који су углавном прихваћени и на већини државних правних факултета у Републици Србији као и државама у окружењу. Надлежни органи и стручна лица овог Факултета о томе су водили рачуна као и о чињеници да на овом Факултету има и студената из околних држава, бивших ех-уи република, као и оних који су прешли са студијама са других правних факултета из Републике Србије. Ценећи те околности као и светске токове у вези са назначеном струком у студијском програму унели смо такве опште усаглашене и опште прихваћене квалитете и садржаје који ће омогућити нашим студентима да што лакше обављају своје делатности у сопственим и другим суседним државама. Студентима се на тај начин обезбеђује широко знање из

области права и тиме равноправно укључивање у домаће и иностране мултидисциплинарне научно-истраживачке и развојне пројекте. Правни Факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици има вишедеценијско искуство у организацији и остваривању основних и последипломских студија у области права.

Студијски програм се припрема и усваја на начин уређен Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 – др. Закон и 67/2019), Статутом Универзитета у Приштини и Статутом Правног Факултета у Приштини. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће, у складу са стандардима за акредитацију студијских програма, у складу са одредбама Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма и упутствима Националног савета за високо образовање. У поступку припреме предлога студијског програма активно учествују наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. У поступку припреме предлога студијског програма Факултет узима у обзир мишљење и консултује представнике државне управе, локалне самоуправе, привреде, финансијских и других организација. Студијски програм усклађен је и у складу је са принципима Болоњског процеса, чија је примена почела 1. октобра, 2008. године. У складу са овим принципима потписани су и споразуми о сарадњи са факултетима и универзитетима у иностранству.

Прилагођавајући се савременим захтевима и стандардима високошколског образовања, имајући у виду људске, просторне, техничке, библиотечке, информатичке и друге ресурсе, дефинисани су студијски програми који су одобрени од стране надлежних органа и који се тренутно реализују на Факултету.

Уверењем о акредитацији на Факултету се реализују сва три нивоа студија: Основне академске студије (четворогодишње са 240 ЕСПБ бодова); Мастер академске студије (једногодишње са 60 ЕСПБ бодова) и Докторске академске студије (трогодишње са 180 ЕСПБ бодова).

Акредитовани су следећи студијски програми:

- Студијски програм ОАС4-ПРАВО, 150 студената, Бр. 612-00-02690/2013-04 од 11.07.2014. године. Студијски програм ОАС права допуњен је одлуком Сената

Универзитета у Приштини бр. 19-2/98 од 25.04.2019. године. Измењен студијски програм реализује се од школске 2019/2020 године,

- Студијски програм МАС1-ПРАВО, 50 студената, Бр. 612-00-02690/2013-04 од 26.09.2014. године и

- Студијски програм Докторске студије-ПРАВО, 2 студента, Бр. 612-00-02690/2013-04 од 31.10.2014. године.

На **Основним академским студијама права** студент кроз детаљно упознавање са правним установама (институцијама), појединачним правним гранама и правним областима (међународном и унутрашњом, јавном и приватном; материјалном и формалном) стиче комплетну слику постојећег правног система. Сродне дисциплине (правне гране) обједињене су и изучавају се у оквиру шест катедри - Катедре за грађанско правне науке, Катедре за кривично правне науке, Катедре за јавно правне науке, Катедре за теоријскоправне, историјскоправне науке и социологију, Катедра за међународно-пословно правне науке и Катедре за правно економске науке. Палета обавезних предмета, обogaћена широком понудом изборних предмета обезбеђује стицање свеобухватног правничког знања како у области класичних грана права, тако и оних нових, чији је настанак и развој условљен потребама савременог доба у коме живимо. Током студија студент је дужан да савлада градиво из обавезних и изборних предмета. Однос обавезних и изборних предмета такав је да 20% наставног програма чине изборни предмети које студент бира у складу са својим интересовањима и тиме сам креира свој образовни профил. У структури Студијског програма ОАС највећи број предмета спада у категорију научно-стручних и стручно-апликативних предмета (75%). Мањи број наставних предмета спада у групу академско-образовних и теоријско-методолошких предмета, чије изучавање пружа теоријска знања о основним правним институтима и друштвеним феноменима. Стрчни органи Факултета континуирано раде на осавремењавању студијског програма настојећи да истовремено изађу у сусрет и захтевима студената. На захтев студената Наставно-научно веће факултета је на својој седници од 21.12.2017. године донело Одлуку 05 бр. 754-2 од 21.12.2017. године о условљености полагања испита и уписа предмета, којом су утврђени основни и допунски принципи за полагање испита и уписа предмета. На основу ове одлуке извршена је и измена у Књизи предмета која се односи на рубрику *Услов*. Измена дела студијског програма ОАС одлуком Сената Универзитета у Приштини

бр. 19-2/98 од 25.04.2019. године, захтевала је и измену и допуну наведене Одлуке, што је и потврђено одлуком Наставно-научног већа, Одлука 05 бр.886 од 24.12. 2019. године. Кроз различите облике наставе (предавања, вежбе, стручне и студијске групе, симулације суђења, итд.) студент се учи и подстиче да стечена теоријска знања самостално примени у пракси. Код њега се развија критички начин размишљања и способност аргументованог и компетентног разматрања конкретног правног проблема. У том циљу Факултет је закључио бројне споразуме са представницима правосуђа, државних органа и локалне самоуправе. Ови споразуми у потпуности се реализују, с обзиром да наши студенти, у оквиру практичног дела наставе, присуствују суђењима у Основном суду у Краљеву, Вишем суду у Врању, итд. Такође, већ годинама уназад, у организацији Факултета, а уз сагласност Управе за извржење кривичних санкција Министарства правде Републике Србије, организују се посете казнено-поправном заводу у Нишу и казнено-васпитном дому у Крушевцу. На Факултету се у сарадњи са ОЕБС-ом, у току школске 2017/2018 и школске 2018/2019 спроводио програм Правне клинике у оквиру кога је организовано више од 15 радионица посвећеним решавању конкретних правних проблема. У циљу обуке, троје наших наставника учествовало је у Програму обуке за правне клиничаре коју је организовао Универзитет у Brescia/Italy, у периоду од 7-10 марта 2017.године.

По завршетку студија, студенти Правног факултета могу своје компетенције доказати на широком дијапазону послова, од правосуђа, локалне самоуправе, јавних служби преко државне управе до привреде. Успешним окончањем студија стиче се звање „дипломирани правник“ а студент се може непосредно укључити у наставни процес мастер академских студија права.

Савладавањем студијског програма ОАС студент је потпуно компетентан да обавља као правник, односно послове и задатке правника у многобројним сферама друштвене стварности. Студент стиче право на даље усавршавање уписивањем мастер академских студија права, а потом и докторских студија права ако буде испуњавао предвиђене услове.

У оквиру **Мастер академских студија права** студент допуњује и продубљује знања стечена на основним академским студијама права, развијајући критички начин мишљења и оспособљавајући се за самостално, компетентно, савесно и морално обављање правних послова у привреди, државној управи и локалној самоуправи, јавним службама и

правосуђу. Студенту се омогућава темељно упознавање са кључним институтима, начелима и решењима одређених грана права. Изучавање релевантних правних феномена оријентисано је интердисциплинарно, чиме се обезбеђује њихово потпуно и правилно разумевање у ширем друштвеном, економском и политичком контексту. Такође, у склопу програма мастер академских студија права предвиђено је да студент две радне недеље проведе на стручној пракси у установи или институцији са којом Факултет има потписане споразуме. По завршетку студија, студент овладава и језичким, комуникацијским, технолошким и другим вештинама које су неопходне за даље академске и професионалне активности и бива оспособљен за примену стечених знања у пракси, развијајући способност да на јасан и недвосмислен начин пренесе стечена знања стручној и научној јавности. Наставници, сарадници и студенти су упознати са свим захтевима које, у оквиру програма мастер академских студија, завршни мастер рад треба да испуни, посебно у оквиру његове академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Циљ израде и одбране завршног рада јесте да студент стекне задовољавајућу способност за примену теоријских и практичних знања у пракси. Студент би током израде завршног рада на мастер академским студијама требало да се оспособи за коришћење одговарајуће литературе и повезивање знања стечених током студирања из различитих области. Током израде завршног рада студент мора да примени теоријске основе, методологију, научне методе и поступке. Завршни рад садржи секундарна истраживања, односно материјал о проученој и обрађеној теми, али и примарна, односно, сопствена истраживања која су у директној вези са задатом темом.

Циљеви израде завршног рада су:

- упознавање студента са одређеном облашћу научне или стручне дисциплине кроз детаљнију разраду једне теме из те области;
- оспособљавање студента за самосталан научно-истраживачки и практичан рад у одређеној области.

Израдом завршног рада студент доказује да је овладао знањима и стекао компетенције потребне за самосталан рад у одређеној научној или стручној области и дисциплини.

Тема завршног рада може бити:

- теоријски или

- практичан проблем из литературе или праксе.

Она може бити обрађена на два начина:

- студент може да прикупи, обради, структурира и презентује сазнања из литературе релевантне за тему рада;

- студент може да примени знање стечено обрадом литературе и покаже како се неки конкретан проблем може решити у пракси. То се може учинити анализом примера из праксе или литературе, обрадом задатака, емпиријским истраживањем или на неки други практичан начин.

Завршни рад обухвата: насловну страну, садржај, увод, главни део рада, закључак и литературу. Сви захтеви прописани су Правилником о мастер академским студијама права. Одбраном завршног рада студент стиче академски назив „мастер правник“. Тиме је стекао потребно знање, и као таквом омогућено му је да стекне потребну праксу у различитим органима државне управе, локалне самоуправе, привредних и ван привредни организација у одређеном страјању . Такав правник је компетентан да обавља све државне и друштвене правне делатности у правосуђу (као судија, тужилац, истражни судија) и другим државним органима и организацијама, као и у локалној самоуправи, јавним службама, предузећима, привредним организацијама и другим државним и недржавним институцијама и организацијама.

Мастер правник је квалификован да настави докторске академске студије права или докторске студије из других научних области, у нормативима факултета утврђеном трајању, како би учествовао у даљим научно-истраживачким и наставним процесима.

Такође, компетентан је да учествује у процесу стварања и примене права, правних појмова, правних норми, правних институција, општих и појединачних правних аката, као и да меродавно тумачи и закључује у вези значења правних норми, правних појмова, правних установа и сл.

Савладавањем студијског програма **Докторских академских студија права** и одбраном докторске дисертације докторанти продубљују и усавршавају знања и стичу опште и специфичне компетенције за квалитетно обављање стручне, научне и образовне делатности. Током студија, студент стиче продубљена знања из којих ће писати своју докторску дисертацију. Он се обучава за самосталан научно-истраживачки рад чији плод треба да буде квалитетно написана докторска дисертација. По окончању студија студент

располаже детаљним знањима из правне области, те способношћу и компетенцијама да самостално решава практичне и теоријске проблеме из правних наука уопште. Он је оспособљен да организује и реализује научна истраживања, посебно на компаративноправном нивоу, те да прати развој правне науке. Завршетком студијског програма докторских студија, студент је развио способност да критички мисли и самостално истражује, као и способност да на високом нивоу комуницира са другим припадницима међународне научне заједнице, све у циљу доприношења развоју научне мисли. Окончањем докторских студија и одбраном докторске дисертације на Правном факултету Универзитета у Приштини студент стиче звање доктора правних наука.

На студијским програмима основних и мастер академских студија права, оцењивање студената врши се континуираним праћењем рада студената и то на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Наставници и сарадници посебну пажњу и труд у раду са студентима посвећују етапном праћењу њиховог напредовања у студирању и савладавању студијског програма, а на основу тога и оцењивању студената из предмета који чине студијски програм. Током студирања, сваки студент савладава студијски програм полагањем испита. На овај начин студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Сваки појединачни предмет у студијском програму носи одређени број ЕСПБ бодова, који студент стиче када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савладавању одређеног предмета применом јединствене методологије високошколске установе за све предмете. Успешност студената у савладавању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максималан број поена који студент може да оствари на предмету је 100. У току савладавања наставног програма, студент може да оствари најмање 30, а највише 50 поена испуњавањем предиспитних обавеза. Студент може приступити полагању завршног испита уколико је остварио најмање 30 поена испуњавањем предиспитних обавеза.

Начин оцењивања и вредновања предиспитних обавеза:

1. Посећеност и активност на предавањима (0-15 поена). Редовно присуство и активно учешће на предавањима доноси највише 15 поена;

2. Активност на вежбама (0-15). Оцењују се редовност присуства на вежбама и активности које су посебно исказане у облику припремљености за теоријска и практична излагања о појединим питањима, учешће у излагању посматране проблематике или у решавању практичних или теоријских проблема, аргументованости датих одговора, начина и систематике излагања те употребе стручне терминологије;

3. Колоквијум (0-10поена). Оцењује се постигнути успех на колоквијуму изражен кроз тачне, стручно дате и аргументоване одговоре на постављена питања;

4.Семинарски рад (0-10). Оцењују се начин и систематичност обраде теме, оригиналност приступа теми, обим коришћења иностране и домаће литературе, истраживачке методе, језик и стил изражавања.

Укупан број поена које је студент остварио испуњавањем предиспитних обавеза сопштава наставник на последњем часу наставе, на основу података из јединствене евиденције о вредновању свих облика рада, успеха и ангажовања студената, која се води на предмету.

Коначна оцена на испиту зависи од броја поена остварених испуњавањем предиспитних обавеза и поена остварених на завршном испиту. Успех студената се изражава бројчаном оценом од 5 (није положио) до 10.

Оцењивање	
91-100 поена	10
81-90 поена	9
71-80 поена	8
61-70 поена	7
51-60 поена	6
50 поена и мање	5

Правилником о квалитету Факултета утврђени су стандарди и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма као и субјекти одговорни за праћење, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима.

Квалитет наведених студијских програма обезбеђује се кроз непрекидно праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената и осавремењивање садржаја наставних предмета и стално прикупљање информација о квалитету. Факултет два пута годишње врши студентско вредновање квалитета студијских програма, по годинама студија и у целини. У поступку за обезбеђење квалитета, учешће студената

обезбеђује се кроз испитивање мишљења студената о студијским програмима, тј. анкетирањем студената као и чланством представника студената у Одбору за квалитет, Комисији за праћење и унапређивање студената и Комисије за односе са студентима. Правилником о самовредновању утврђено је да самовредновање квалитета студијских програма, односно наставе подразумева прикупљане мишљења студената о квалитету свих облика наставе на основу прописаних стандарда о одржавању и садржају наставе, методама извођења наставе као и о педагошким и дидактичким квалитетима рада наставника. У циљу што ефикаснијег рада и прикупљања што обимнијег анкетног материјала, процес студентског самовредновања реализује се на крају зимског и летњег семестра текуће школске године. Структура, садржина и услови и начини остваривања студијских програма утврђени су у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици и Статутом Правног Факултета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. За праћење, оцењивање и побољшање квалитета студијских програма одговорни су Одбор за квалитет, Наставно-научно веће Факултета и катедре.

Факултет на сајту чини јавно доступним књигу предмета и књигу наставника путем чега се студентима пружају информације о свим елементима везаним за реализацију студијског програма, за сваки предмет појединачно, али и за студијски програм у целини. Сваки студијски програм је целина међусобно повезаних и усклађених елемената, која обухвата јасно одређене циљеве, структуру и садржај, методе учења и начине провере знања, исходе учења (квалификације и компетенције студената). Број студената одговара кадровском потенцијалу (максимална просечна оптерећеност наставника је 6 часова активне наставе недељно, а максимална просечна оптерећеност сарадника је 10 часова активне наставе недељно).

Студијски програм се припрема и усваја на начин уређен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Приштини и Статутом Правног Факултета у Приштини. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће, у складу са стандардима за акредитацију студијских програма, утврђеним Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма и одговарајућим упутствима Националног савета за високо образовање. У поступку

припреме предлога студијског програма активно учествују наставници и сарадници факултета, као и представници студената.

Исходи учења базирани су на дескрипторима квалификација који испуњавају међународне и домаће захтеве. Савладавањем датог студијског програма студент стиче опште и предметно специфичне компетенције из области права које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности, под којима се подразумева скуп вештина које би просечан студент требало да зна, уме и може да демонстрира. Компетеније су дефинисане као:

- познавање и разумевање свих области из поља правних и сродних наука;
- способност повезивања знања из различитих области, међусобно и са другим наукама;
- познавање, разумевање и способност примене савремених информационо-комуникационих технологија у стицању и примени знања из области права;
- способност примене стечених знања у решавању практичних проблема;
- способност праћења и примене новина у струци;
- способност за наставак школовања на вишим нивоима студија.

Из наведених компетенција проистичу очекивани исходи студијског програма који су дефинисани у књизи предмета. Исход процеса учења је:

- стечено детаљно универзитетско знање из области правних наука;
- стручност за обављање послова у делатностима које покривају област примене права;
- способност примене стечених знања у решавању конкретних проблема у пракси;
- способност за самостални и тимски рад;
- стечена способност за самосталну израду и објављивање научних радова;
- оспособљеност за даље образовање.

За сваки предмет наведене су наставне методе које се примењују, критеријум оцењивања и вредност ЕСПБ бодаова за дати предмет. Систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења. Факултет врши процену оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења путем праћења и прикупљања повратних информација од стране студената у поступку анкетирања. Дат је и предлог мера, односно препоручене и усвојене активности у циљу смањења степена неуспешности при полагању испита.

Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања дефинисани су и усклађени са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма и доступни су јавности у електронској форми.

ЕСПБ систем установљен Болоњском декларацијом у потпуности је примењен приликом креирања студијских програма. За једну академску годину додељује се укупно 60 ЕСПБ бодова, 30 по семестру. Како семестар траје 15 недеља, подразумева се осмочасовно радно време студента. На примеру предмета Наследно право укупан број контактеног времена је 3+3 (предавања и вежбе), што за 15 радних недеља износи укупно 90 часова, односно 3 ЕСПБ. Остатак бодова до 8 ЕСПБ колико носи овај предмет студент стиче припремом и полагањем колоквијума, изработом и одбраном семинарског рада и припремом и полагањем испита.

Правни факултет Универзитета у Приштини настоји да одржи и негује контакте са својим дипломираним студентима. Дипломирани студенти, на добровољној основи, достављају Факултету податке о запослењу. Након истека приправничког стажа послодавци попуњавају упитник о оцени студентових стечених стручних знања и вештина који достављају Факултету путем анкете. Овим путем Факултет прикупља податке о нивоу задовољства послодавца знањима и вештинама које су студенти стекли студирањем. Прикупљени резултати оваквих испитивања дипломираних студената и њихових послодаваца пружају Факултету вредне информације о квалитету студијских програма, али и евентуалној потреби за њиховим осавремењивањем како би што боље одговорили захтевима тржишта.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност
Циљеви студијског програма	S На свим студијским програмима циљеви су јасно дефинисани	+++
	W Реализација дефинисаних циљева	+
	O Могућност унапређења праксе током реализације	+++

	T	Нестабилне друштвене прилике	+++
Структура студијског програма	S	Дугогодишње академско наслеђе Факултета	+++
	W	Диспропорција у оптерећењу током семестра	+
	O	Усаглашавање са другим субјектима, а пре свега студентима у конципирању структуре	++
	T	Неспремност наставника за промене	+
Садржај студијских програма	S	Јасно дефинисана у књизи предмета	+++
	W	Оптерећеност основних академских студија теоријским предметима	+
	O	Усаглашавање са другим субјектима у конципирању структуре	+++
	T	Мали број проактивних наставника за унапређење садржаја предмета	++
Методе наставе оријентисане ка учењу исхода учења	S	Методе наставе су јасно дефинисане	+++
	W	Финансијска средства	+
	O	Могућност унапређења метода током реализације	++
	T	Инертност наставника	++
Систем оцењивања заснован на мерењу	S	Дефинисано за сваки предмет	+++
	W	Суштински није повезана са самим радом кога студент треба да уложи	+

исхода учења	O	Могућност корекције	++
	T	Инертност наставника	+
Усаглашеност ЕСПБ бодова	S	Дефинисано за сваки предмет	+++
	W	Суштински није повезана са самим радом кога студент треба да уложи	++
	O	Могућност корекције	+++
	T	Недостатак утицаја резултата на дефинисање обима ангажовања	++
Поступци праћења квалитета студијског програма	S	Студентско вредновање	+++
	W	Недовољна заинтересованост наставника и студената	+
	O	Анализа резултата и мера за њихово унапређење	+++
	T	Мали број проактивних наставника за унапређење квалитета студијског програма	+
Међусобна усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања	S	Дефинисана за сваки предмет	+++
	W	Недовољна заступљеност праксе у образовном процесу	++
	O	Усаглашеност студијских програма са савременим светским тековинама и стањем науке и струке у области права и упоредивост са студијским програмима одговарајућих домаћих и страних високошколских установа	+++
	T	Недостатак везе са тржиштем рада	++

Способност функционалне интеграције знања и вештина	S	Дефинисано за сваки предмет	+++
	W	Реализација интеграције-недостатак праксе	+
	O	Могућност унапређења интеграције	+++
	T	Инертност наставника после акредитације	+
Континуирано осавремењавање студијских програма	S	Програми се прате, ажурирају и унапређују	+++
	W	Недовољна укљученост свих релевантних субјеката	+
	O	Усаглашавање студијских програма са савременим светским тековинама и стањем науке и струке у области права и упоредивост са студијским програмима одговарајућих домаћих и страних високошколских установа.	+++
	T	Веза са тржиштем рада	++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

При креирању студијских програма од значаја су резултати вредновања студијског програма као и коментари, мишљења и ставови које су испитаници дали изјашњавајући се о појединим аспектима студијског програма. Наведене повратне информације треба узети у обзир у већој мери приликом креирања студијских програма. Нажалост, друштвено окружење не пружа адекватну подлогу за анализу и повратне информације од стране Националне службе за запошљавање и тржишта рада. Посебно ће бити интересантна анализа квалитета студијских програма у светлу очекиваног Националног оквира квалификација.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. [Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

Табела 4.2. [Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години \(до 30. 09.\) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.](#)

Табела 4.3. [Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године \(до 30.09.\) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.](#)

Прилог 4.1. [Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.](#)

Прилог 4.1.1. [Извештај ОАС зимски семестар школске 2018/2019. године](#)

Прилог 4.1.2. [Извештај ОАС летњи семестар школске 2018/2019. године](#)

Прилог 4.1.3. [Извештај МАС летњи семестар школске 2018/2019. године](#)

Прилог 4.1.4. [Извештај МАС зимски семестар школске 2018/2019. године](#)

Прилог 4.2. [Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.](#)

Прилог 4.3.1. [Споразум о сарадњи са Државним универзитетом Министарства финансија Руске Федерације](#)

Прилог 4.3.2. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом из Шјауљаја - Литванија](#)

Прилог 4.3.3. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом Св. Климент Охридски Универзитета у Софији](#)

Прилог 4.3.4. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом Универзитета у Бањој Луци](#)

Прилог 4.3.4.1. [Анекс споразума о сарадњи са Правним факултетом Универзитета у Бањој Луци](#)

Прилог 4.3.5. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом Јустининијан први у Скопљу](#)

Прилог 4.3.6. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом Универзитета у Подгорици](#)

- Прилог 4.4. [Споразум о научно-стручној и пословно-техничкој сарадњи са Службом за управљање кадровима Владе Републике Србије](#)
- Прилог 4.5. [Споразум о сарадњи са Државним правобранилаштом у Врању](#)
- Прилог 4.6. [Споразум о сарадњи са Градским јавним правобранилаштом у Врању](#)
- Прилог 4.7. [Споразум о сарадњи са Општином Рашка](#)
- Прилог 4.8. [Споразум о сарадњи са Општином Трговиште](#)
- Прилог 4.9. [Споразум о сарадњи са Основним јавним тужилаштом Владичин Хан](#)
- Прилог 4.10. [Споразум о сарадњи са Основним јавним тужилаштом у Врању](#)
- Прилог 4.11. [Споразум о сарадњи са Вишим јавним тужилаштом у Врању](#)
- Прилог 4.12. [Споразум о сарадњи град Врање](#)
- Прилог 4.13. [Споразум о сарадњи са ПР Јавним извршитељем Александром Николићем у Врању](#)
- Прилог 4.14. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом Универзитета Унион у Београду](#)
- Прилог 4.15. [Правилник о критеријумима и условима преношења ЕСПБ бодова](#)

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Опис стања, анализа и процена стандарда 5:

Правилником о квалитету Факултета дефинисани су параметри, циљеви и начини обезбеђења квалитета наставног процеса. Факултет обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка школске године, донесе и студентима учини доступним план рада (силабус).

Настава на свим предметима реализује се у складу са усвојеним планом рада.

План рада има за основну сврху да информише студенте о наставном предмету, облицима наставе и начину праћења и оцењивања рада студената на предмету. План рада садржи следеће податке: назив предмета, статус и профил предмета, бодовна вредност предмета исказана у ЕСПБ, имена, презимена и академска звања свих наставника и сарадника на предмету, телефони и е-mail адресе наставника и сарадника, предуслови за упис предмета, кратак опис садржине и структуре предмета, обавезна и допунска литература, облици наставе, облици рада студената током наставе (предиспитне активности), максималан и минималан број поена које доноси сваки облик предиспитних активности, критеријуми и мерила за оцену успешности у предиспитним активностима, као и сразмера поена стечених предиспитним активностима и на завршном испиту.у структури укупне оцене студента на предмету.

Облици предиспитних активности студената које се оцењују могу бити:

- учешће студената у раду на часовима наставе и вежби;
- учешће студената у дискусијама, анализи случајева, изради задатака и другим облицима рада на часовима предавања и вежби;
- самостални индивидуални рад студента ван часа - самостални пројекат, семинарски рад који се презентује на неком од облика наставе;
- самостални групни рад студената - реализација групног пројекта, групни семинарски радови или презентације, и

– учешће у облицима провере знања на часовима наставе - пропитивање, колоквијум, решавање задатака, тестирање и сл.

Конкретни облици предиспитних активности утврђени су тако да њихово испуњење буде у функцији савладавања наставног предмета. Приликом утврђивања конкретних облика предиспитних активности које су предмет оцене, узима се у виду: природа предмета (опште-образовни, уско-стручни, позитивно-правни, теоријско-емпиријски и сл.), потребе и могућности студената, као и број и величину групе.

План рада садржи план предавања и вежби, са тематским јединицама и недељама њихове обраде на предавањима, односно вежбама (календар).

Квалитет планова рада остварује се:

– доследним поштовањем правила о садржини, структури и форми плана рада,
– предузимањем одговарајућих мера у случају непоштовања правила о садржини, структури и форми плана рада,

– доследним поштовањем правила о процедури разматрања и усвајања плана рада,
и

– изменама плана рада.

Јединствени предлог плана рада на предмету израђује предметни наставник, са сарадницима на предмету.

У случају да има више наставника на предмету, они су дужни да израде јединствени план рада, укључујући и распоред предавања на предмету која ће сваки од њих одржати у току семестра.

Уколико међу наставницима не постоји сагласност око појединих елемената, плана рада или распореда предавања на предмету, ти елементи се утврђују одлуком катедре.

Када међу наставницима нема сагласности у погледу уџбеника који ће на предмету бити коришћен као обавезна литература, катедра може одлучити да сваки од предложених уџбеника представља обавезну литературу, уколико у потпуности покрива наставну материју, при чему студенти слободно бирају један од уџбеника.

Наставник и сарадник на предмету дужни су да нацрт плана рада израде и упуте га својој катедри најкасније до 1. септембра текуће академске године за наредну академску годину.

На седници катедре разматра се и усваја план рада за сваки предмет са катедре.

Уколико катедра заузме став да план рада не задовољава услове у погледу садржине, структуре и форме, враћа га предметном наставнику на измену и одређује му рок, који не може бити дужи од седам дана, да изврши потребне измене.

Уколико наставник у остављеном року не поступи по налогу катедре, катедра томе обавештава продекана за наставу и Одбор за квалитет, предлажући предузимање одговарајуће дисциплинске мере према наставнику, при чему декан одређује другог наставника на предмету или другог наставника са катедре и оставља му рок да припреми нацрт Плана рада.

Усвојене планове рада катедре упућују Наставно-научном већу, које их разматра и усваја. Научно-наставно веће усвојене планове рада за наредну академску годину упућу продекану за наставу најкасније до краја септембра текуће академске године. Продекан за наставу, са шефовима катедри, решава проблеме који у плановима рада евентуално и даље постоје. Продекан за наставу коначне планове рада упућује студентској служби. Студентска служба обједињује и штампа планове рада на предметима по годинама студија и дистрибуира их студентима приликом уписа године.

Ако приликом разматрања остваривања планова рада, катедра утврди да је дошло одступања од плана рада на предмету за више од 20%, препоручиће промену плана рада у следећој академској години, а ако је проценат одступања већи од 30%, катедра ће наложити наставнику промену плана рада у следећој академској години, о чему обавештава продекана за наставу и Одбор за квалитет.

Стандарди квалитета наставе обухватају:

- Стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике предавања;
- Стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике вежби;
- Стандарде професионалног понашања наставника и сарадника, и
- Стандарде професионалног односа међу наставницима и сарадницима.

Наставник је дужан да садржину предавања и других облика наставе перманентно иновира и усклађује их са најновијим научним сазнањима и достигнућима. Предавања треба да покрију најмање 75% градива предвиђеног планом рада на предмету. Предавања морају бити осмишљена тако да буду корисна за савладавање градива и припрему испита. Један део предавања наставник треба да посвети примерима, илустрацијама, задацима и другим облицима практичне примене теоријског знања. Наставник на предавања треба да

долази припремљен, да предаје разумљиво и јасно, на начин који држи пажњу слушалаца, на начин који стимулише критичко размишљање студената, да примењује интерактивне методе наставе, да укључује примере из праксе и да подстиче студенте на креативност, самостално истраживање и примену стеченог знања. Наставник је дужан да перманентно унапређује своје педагошке и дидактичко-методичке способности. Наставник је дужан да прати, евидентира и оцењује успех студената у остваривању предиспитних обавеза. Наставник је дужан да предавања на предмету изводи према плану рада који је усвојен пре почетка наставе и познат студентима. Тематске јединице предавања обрађују се по редоследу и по недељама који су предвиђени Планом рада на предмету, уз дозвољена мања одступања. Наставник је дужан да током часа обради претежни део садржаја тематске јединице предвиђене планом рада за тај час. Наставник је дужан да наставу одржава у временским терминима предвиђеним планом рада, тј. да наставу започне и заврши на време. Наставник изузетно може, у случају спречености, у договору са студентима и Службом за наставу и студентска питања да промени место и термин одржавања наставе, што мора бити објављено.

Такође, сарадник је дужан да садржину вежби перманентно иновира и усклађује је са најновијим научним сазнањима и достигнућима. Садржина вежби одређује се тако да оне буду корисне за разумевање и савладавање градива и припрему испита.

Вежбе обавезно морају да укључе следеће облике рада са студентима:

– појашњавање материје из уџбеника и са предавања - сарадници су дужни да на вежбама разраде основне елементе материје која је обрађена на предавањима;

– примена знања - претежни део вежби мора бити посвећен неком од облика примене знања стечених на предавањима и читањем уџбеника (анализа случаја из праксе, обрада примера и илустрација, израда задатака, симулације, групне дискусије, индивидуалне и групне презентације студената);

– провера знања- сарадници су дужни да на вежбама континуирано проверавају знање студената - путем колоквијума, решавања тестова и сл, те да прате остваривање предиспитних обавеза студената.

Сарадник треба да користи разноврсне интерактивне облике рада, као што су дискусије, симулације, анализа случајева из праксе, учење базирано на проблему, индивидуална и групна истраживања и др. Сарадник треба да обезбеди активно учешће

што већег броја студената у раду. Сарадник је дужан да перманентно унапређује своје дидактичко-методичке способности. Сарадник је дужан да прати, евидентира и оцењује успех студената у остваривању предиспитних обавеза. Сарадник изводи вежбе на предмету према Плану рада који је усвојен пре почетка наставе, познат студентима и усклађен са потребама и могућностима студената. Тематске јединице вежби морају се обрађивати по редоследу и по датумима који су предвиђени планом рада на предмету, уз дозвољена мања одступања. Сарадник током часа вежби обрађује претежни део садржине тематске јединице предвиђене планом рада за тај час. Сарадник је дужан да вежбе одржава у временским терминима предвиђеним распоредом часова, тј. да час вежби започне и заврши на време. Сарадник изузетно може, у случају спречености, у договору са студентима и Службом за наставу и студентска питања, да промени место и термин одржавања вежби, што мора бити објављено. Присуство вежбама је обавезно, о чему је сарадник дужан да води евиденцију. Дужности предвиђене овим чланом има и наставник који изводи вежбе.

Наставници и сарадници на истом предмету дужни су да перманентно размењују информације у погледу наставе и студената.

Наставници и сарадници дужни су да у међусобном опхођењу поштују правила академског понашања и да евентуалне несагласности и сукобе решавају споразумно. Шеф катедре може посредовати у циљу споразумног решавања сукоба.

Уколико наставник, односно сарадник, не поштује предвиђена правила, катедра је дужна да, на захтев наставника, сарадника или шефа катедре, размотри настали проблем и предложи начин његовог превазилажења.

Шеф катедре може упозорити наставника, односно сарадника због непоштовања предвиђених правила, а ако су због повреде правила угрожени квалитет наставе и интереси студената, може предложити декану доношење одговарајуће дисциплинске мере против наставника, односно сарадника.

На седници Одбора разматрају се: резултати студентске анкете и утврђују предлози општих мера које треба предузети како би се настава уредно одвијала у складу са Планом извођења наставе и плановима рада на предметима.

Наставно-научно веће разматра извештај Комисија за праћење и унапређивање студирања, резултате студентске анкете, извештаје катедри, извештај декана о

евентуалним дисциплинским мерама према наставницима и сарадницима и предлоге Одбора у погледу предузимања општих мера.

Наставно-научно веће усваја извештаје и предлоге општих мера.

Контрола квалитета садржине и метода наставе врши се на основу резултата студентског вредновања наставног рада наставника и сарадника путем анонимног анкетирања студената.

Резултати студентског вредновања наставног рада наставника и сарадника користе се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса, као дела опште политике факултета у области обезбеђења квалитета рада.

На седници Одбора разматрају се предлози општих мера које треба предузети како би се побољшао квалитет наставе на факултету.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност
Компетентност наставника и сарадника	S Компетентан наставни кадар, свестан потребе за стручним усавршавањем	+++
	W Ограничена новчана средства	++
	O Мобилност наставника на међународном нивоу кроз ЕРАСМУС пројекте	++
	T Несклад између наставне и научно-истраживачке димензије рада	+
Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе	S На почетку сваке школске године објављује се план рада доступан студентима	+++
	W Нису индентификоване	
	O Могућност корекције сходно потребама студената и наставника	++

	T	Нестабилне друштвене прилике и недостатак ресурса	++
Интерактивно учешће студената у наставном процесу	S	Јасно дефинисана у књизи предмета	++
	W	Реално неостварљива у пуној мери	+
	O	Млад наставни кадар који студенте подстиче на интерактивно учешће	++
	T	Недостатак ресурса	+
Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе	S	У потпуности доступне информације	+++
	W	Није идентификована	
	O	Могућност унапређења	++
	T	Непланирана корекција	+
Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења	S	Предвиђен широк избор метода	+++
	W	Финансијска средства	+
	O	Тренинзи и обука за наставнике и сараднике	+++
	T	Инертност наставника	+
Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере	S	Јасно дефинисане процедуре, субјекти и методе	+++
	W	Слабо разумевање смисла и суштине процеса	+
	O	Унапређење система	+++
	T	Отпор према корективним мерама	+

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

По одржавању седнице Наставно-научног већа, продекан за наставу организује појединачне разговоре са наставницима чије су оцењивање студенти вредновали ниском просечном оценом и на чијим је испитима пролазност испод просечне пролазности на години студија на којој се предмет налази. Састанку присуствују, поред наставника и продекана за наставу, по потреби, шеф одговарајуће катедре и/или чланови Одбора за квалитет. Током разговора, утврђују се узроци лошег квалитета у оцењивању и лоших резултата оцењивања и разматрају се мере за унапређивање оцењивања. Уколико у две узастопне године оцењивање наставника на предмету студенти буду вредновали знатно нижом оценом у односу на оцену којом је вредновано оцењивање других наставника са године на којој се предмет налази и/или пролазност на предмету који наставник предаје буде испод просечне пролазности на години на којој се предмет налази, Одбор за квалитет предлаже декану предузимање мера које ће обезбедити унапређивање квалитета оцењивања.

Уколико наставник, односно сарадник, одбије предложене мере, или те мере не доведу до побољшања квалитета у оцењивању и резултата оцењивања у наредном испитном року, декан, на предлог Одбора за квалитет, доноси одлуку у складу са Законом о раду, Правилником о раду, односно уговором о раду.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса превентивних мера

5.1.1. [Извештај зимски семестар школске 2018/2019. године ОАС](#)

5.1.2. [Извештај летњи семестар школске 2018/2019. године ОАС](#)

5.1.3. [Извештај зимски семестар школске 2018/2019. године МАС](#)

5.1.4. [Извештај летњи семестар школске 2018/2019. године МАС](#)

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.2.1. [Распоред предавања за месец јануар школске 2018/2019. године ОАС](#)

Прилог 5.2.2. [Распоред предавања за месец фебруар школске 2018/2019. године ОАС](#)

- Прилог 5.2.3. [Распоред предавања за месец март школске 2018/2019. године ОАС](#)
- Прилог 5.2.4. [Распоред предавања за месец април школске 2018/2019. године ОАС](#)
- Прилог 5.2.5. [Распоред предавања за месец мај школске 2018/2019. године ОАС](#)
- Прилог 5.2.6. [Распоред предавања за месец октобар школске 2018/2019. године ОАС](#)
- Прилог 5.2.7. [Распоред предавања за месец новембар школске 2018/2019. године ОАС](#)
- Прилог 5.2.8. [Распоред предавања за месец децембар школске 2018/2019. године ОАС](#)
- Прилог 5.2.9. [Распоред предавања за месец јануар школске 2018/2019. године МАС](#)
- Прилог 5.2.10. [Распоред предавања за месец фебруар школске 2018/2019. године МАС](#)
- Прилог 5.2.11. [Распоред предавања за месец март школске 2018/2019. године МАС](#)
- Прилог 5.2.12. [Распоред предавања за месец април школске 2018/2019. године МАС](#)
- Прилог 5.2.13. [Распоред предавања за месец мај школске 2018/2019. године МАС](#)
- Прилог 5.2.14. [Распоред предавања за месец новембар школске 2018/2019. године МАС](#)
- Прилог 5.2.15. [Распоред предавања за месец децембар школске 2018/2019. године МАС](#)
- Прилог 5.2.16. [Распоред предавања за месец јануар школске 2018/2019. године ДС](#)
- Прилог 5.2.17. [Распоред предавања за месец фебруар школске 2018/2019. године ДС](#)
- Прилог 5.2.18. [Распоред предавања за месец март школске 2018/2019. године ДС](#)
- Прилог 5.2.19. [Распоред предавања за месец април школске 2018/2019. године ДС](#)
- Прилог 5.2.20. [Распоред предавања за месец мај школске 2018/2019. године ДС](#)
- Прилог 5.2.21. [Распоред предавања за месец новембар школске 2018/2019. године ДС](#)
- Прилог 5.2.22. [Распоред предавања за месец децембар школске 2018/2019. године ДС](#)
- Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника
- Прилог 5.3.1. [Извештај о пријављеним кандидатима на конкурс за избор у звања наставника](#)
- Прилог 5.3.2. [Извештај одбора за квалитет](#)

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Опис стања, анализа и процена стандарда 6:

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици је одлуком Министарства науке Републике Србије акредитован као државни факултет у области друштвених наука – право за обављање научноистраживачке делатности.

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици у од свог оснивања, 1961. године имао је за циљ да подстиче и прати научноистраживачки рад. Повезујући образовну и научноистраживачку делатност, факултет је успео да допринесе развоју друштва, помогне у решавању друштвених дилема, потпомогне развој науке и научног стваралаштва и свакако, унапреди правничко образовање и правну струку. Непрекидно радећи на стварању бољих услова за научноистраживачки рад, његовим праћењем и унапређењем, факултет утиче на усавршавање научног подмлатка, повезује се са другим високошколским установама у циљу заједничког рада на пројектима и размени искустава, ствара чвршће везе са правосудним институцијама и другим друштвеним организацијама.

У својој историји рада дугој 58 година, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици реализовао је низ научноистраживачких пројеката. Реализовани пројекти на Факултету или у сарадњи са другим високошколским институцијама и друштвеним организацијама дали су допринос развоју правне мисли и науке.

Факултет је у претходном периоду организовао велики број научних скупова и конференција.

Правни факултет је организовао и бројне научне скупове, међу којима издвајамо:

- Научни скуп „800 година аутокефалности Српске Православне Цркве“, одржан 28. новембра 2019. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици (У ИМЕ ЊЕГОВЕ СВЕТОСТИ

АРХИЕПИСКОПА ПЕЋКОГ, МИТРОПОЛИТА БЕОГРАДСКО-КАРЛОВАЧКОГ И ПАТРИЈАРХА СРПСКОГ Г. ИРИНЕЈА, УЧЕСНИКЕ СКУПА ЈЕ ПОЗДРАВИО ЊЕГОВО ПРЕОСВЕШТЕНСТВО ЕПИСКОП РАШКО-ПРИЗРЕНСКИ И КОСОВСКО-МЕТОХИЈСКИ Г. ТЕОДОСИЈЕ И ПРЕНЕО ЈЕ ПАТРИЈАРХОВЕ ОЧИНСКЕ ПОЗДРАВЕ И ПАТРИЈАРШКИ БЛАГОСЛОВ);

- Научни скуп са међународним учешћем „Право у функцији развоја друштва“, одржан 24. 05. 2019. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;
- Научни скуп са међународним учешћем „Универзално и особено у праву“, одржан 18. 05. 2018. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;
- Научни скуп са међународним учешћем „Људска права између идеала и изазова стварности“, одржан 23.06. 2016. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;
- Научни скуп (трећи по реду) „Законодавство Републике Србије-стање, циљеви и даљи развој“, одржан децембра 2015. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;
- Научни скуп са међународним учешћем „Правни систем и заштита од дискриминације“, одржан 23.06.2015. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;
- Научни скуп (други по реду) „Законодавство Републике Србије-стање, циљеви и даљи развој“, одржан децембра 2014. на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;
- Научни скуп са међународним учешћем „Право и друштвена стварност“, одржан 24.06. 2014. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;
- Научни скуп (први по реду) „Законодавство Републике Србије-стање, циљеви и даљи развој“, одржан децембра 2013. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- Научни скуп са међународним учешћем „Међународно хуманитарно право“, одржан у јуну 2013. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

Правни факултет од 2013. године реализује самосталне научно-истраживачке пројекте. Реч је о следећим пројектима:

„Законодавство Републике Србије – стање, циљеви и даљи развој“ за период 2013-2015. године;

„Начела добре владавине – начело правне сигурности и начело правичности“ за период 2016-2018. године;

„Правни аспекти савремених друштвених кретања у Републици Србији“ - за период 01.01.2019. – 31.12.2021. године.

Сваке године објави се по један тематски Зборник радова у коме наставници и сарадници факултета публикују своја истраживања која су везана за тему и циљеве наведених пројеката. До сада је издато шест Зборника радова такве врсте. Поред тога што се ти зборници штампају, налазе се и у електронској форми у слободном приступу на званичном сајту факултета као издавача.

Правни факултет је реализовао и следећа два пројекта:

Пројекат под називом „Јавна управа и администрација“, на мастер академским студијама права, који је суфинансирало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије. Уговор број: 401-00-007231/2017-06 од 30. новембра 2017. године. Пројекат је изабран на Јавном конкурс за пријаву и учешће у пројектима који се суфинансирају у оквиру програмске активности Министарства просвете, науке и технолошког развоја 0014 „Развој високог образовања“. Реализатор пројекта је Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Руководилац пројекта је проф. др Слободанка Перић. Пројекат је реализован у периоду септембар 2018 – мај 2019. године.

Пројекат Министарства просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије под називом „Компјутерски криминалитет“ који је финансиран у оквиру програмске активности „Развој високог образовања“ (Одлука Министарства Број: 612-00-01968/2017 од 30. новембра 2017. године). Руководилац пројекта је доц. др Здравко Грујић.

У сарадњи са Еразмус плус канцеларијом у Косовској Митровици, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици и Правни факултет у оквиру својих потреба и интересовања планирају реализацију Еразмус плус пројекта у оквиру којег ће поред осталог бити реализована одговарајућа мобилност наставног кадра.

Правни факултет је у протеклих десетак година, упркос познатој нестабилној политичкој ситуацији у свом непосредном окружењу на Косову и Метохији, остварио запажене резултате на пољу научно-истраживачке делатности.

Факултет је од оснивања публиковао Зборник радова у коме су своје радове објављивали наставници и сарадници са факултета, као и научни радници са других високошколских установа у земљи и иностранству. Од 2010. године факултет је обновио континуитет у издавању часописа. Од 2017. године до данас, редовни годишњи Зборник радова Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици се на Листи категоризованих научних часописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја налази у категорији **M53**. Зборник излази једном годишње. Поред штампане форме, Зборник се налази и у електронској форми у слободном приступу на званичном сајту факултета као издавача.

У оквиру издавачке делатности факултета објављено је преко 10 уџбеника и монографија.

Дужи низ година факултет организује студентске посете пенитенцијарним установама у Србији како би се стечена теоријска знања проширила и потврдила у пракси.

Велику улогу у развоју и презентацији научноистраживачког рада факултета има Центар за научноистраживачку и издавачку делатност Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Центар организује истраживачке подухвате, научне скупове, семинаре и припреме за издавање и објављивање публикација у складу са годишњим планом издавачке делатности и општим условима под којима се објављују публикације; организује стручну помоћ наставницима и сарадницима факултета и другим ауторима у припреми њихових текстова за штампу и издавање прихваћених рукописа; дистрибуира публикације факултета; организује представљање публикација факултета; шири интересовање студената и грађана за научно - истраживачку делатност и публикације факултета путем штампе, радија, телевизије и на други начин; обавља друге делатности предвиђене Правилником о организацији и раду

Центра за научноистраживачку делатност и издавачкој делатности Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Од 2015. године, па све до 2019. године факултет је своја издања представљао на Сајму књига у Београду, а у сарадњи са Владином канцеларијом за Косово и Метохију.

Факултет у континуитету обезбеђује услове за научноистраживачки рад, систематски прати и оцењује обим научноистраживачког рада наставника и сарадника. Како би поспешео научноистраживачки рад наставника и сарадника факултет подстиче њихов развој, обезбеђујући литературу, приступ базама података, објављујући резултате рада у тематским и редовним зборницима радова са циљем њиховог приближавања научној, стручној и широј јавности. Факултет се стара о обављању научноистраживачког рада у складу са универзалним принципима добре научне праксе, што подразумева праћење најновијих научних достигнућа, коректно цитирање и могућност провере изнетих резултата.

SWOT анализа:

Елементи анализе		Активности	Вредност
Усаглашеност образовног, научноистраживачког, уметничког и стручног рада	S	Јасно опредељење у овом правцу.	+++
	W	Недовољни финансијски ресурси	++
	O	Спремност да се започне са радом на новим научноистраживачким пројектима	++
	T	Друштвено-политичке околности	+
Перманентност научног истраживања и међународне сарадње	S	Велико искуство у научноистраживачком раду и високо постављени стандарди. Већина млађег наставног кадра и већина сарадника поседује добро познавање енглеског језика	+++

		и савремених информационо комуникационих технологија	
	W	Недовољна сарадња са привредом. Непостојање алумни мреже	+
	O	Усавршавање кадра. Приступ фондовима ресорног министарства намењеним финансирању научноистраживачког рада. Приступ фондовима Европске Уније намењеним научноистраживачком раду	++
	T	Смањење финансирања ресорног министарства намењеног научноистраживачком раду.	++
Праћење и оцењивање научноистраживачког рада наставника и сарадника	S	Одговарајући правни оквир	++
	W		
	O	Креирање базе података о научноистраживачком раду	++
	T		
- Усаглашеност садржаја научноистраживачког уметничког и стручног рада са стратешким одређењем	S	Потпуна усаглашеност	+++
	W	Недовољна финансијска средства која би омогућила интензивнији научноистраживачки рад у том правцу	
	O	Приступ фондовима Европске Уније намењеним научноистраживачком раду. Приступ фондовима	++

земље и европским циљевима		ресорног министарства намењеним финансирању научноистраживачког рада	
	T	Смањење финансирања ресорног министарства намењеног научноистраживачком раду	+
Активно укључивање резултата истраживања у наставни процес	S	Известан број наставника има уџбенике и практикуме укључене у обавезну литературу на матичним предметима	+++
	W	Непотпуна покривеност матичних предмета уџбеницима наставника	+
	O	Мотивација наставног кадра	+++
	T		+
Подстицање наставника и сарадника на публикување резултата истраживања	S	Потпуна опредељеност управе	+++
	W	Недостатак ресурса у циљу остваривања жељеног резултата	+
	O	Сарадња са другим друштвеним актерима	+++
	T		+
Издавачка делатност	S	Постојање правног оквира	+++
	W	Мала заинтересованост запослених наставника, као и наставника са других установа у земљи и иностранству да објављују своје радове у редовном, годишњем Зборнику радова	++
	O	Ове године Факултет је начинио значајне кораке у правцу развоја издавачке	++

		делатности. Постоји потреба и могућност да редовни Зборник радова на Листи категорисаних часописа коју објављује ресорно министарство пређе у већу научну категорију	
	T	Ресурси	++
Брига о научноистраживачком подмлатку	S	Мотивација подмлатка	+++
	W	Проактиван приступ подмлатка	++
	O	Едукација подмлатка	++
	T		

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6.

На основу изнетих чињеница о организацији и резултатима научноистраживачког рада, сматра се да је Стандард 6 на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици у великој мери испуњен.

У наредном периоду Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици мора да оствари веће резултате на плану:

- Појачати институционалне контакте са страним универзитетима;
- подношења апликација на конкурсе за пројекте које финансира Министарство просвете и науке Републике Србије, као и за пројекте међународног карактера;
- већег ангажовања наставника и сарадника на пројектима које финансира Министарство просвете и науке Републике Србије и њихово стимулисање да се пријављују за међународне пројекте;
- поспешивања већ остварене сарадње и остваривању нове и квалитетне сарадње са другим високошколским установама и организацијама у земљи, региону, иностранству на плану научноистраживачког рада;

- Организовање обуке наставника за аплицирање и руковођење пројектима намењеним научноистраживачком раду;
- Тамо где је то по природи ствари могуће треба појачати контакте са домаћом привредом.

г) Показатељи и прилози за стандард 6.

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Опис стања, анализа и процена стандарда 7:

Наставници и сарадници Правног факултета у Приштини морају да испуњавају стандарде квалитета наставника и сарадника који су прописани Правилником о квалитету.

То су:

- висока оспособљеност за наставни и научно-истраживачки и стручни рад,
- мотивисаност да максимално допринесе развоју науке и научног стваралаштва,
- могућност и способност да интегришу нова научна знања у наставни процес,
- морални квалитети који служе за узор студентима
- могућност и способност да својим укупним радом и деловањем допринесе изградњи савременог друштва, које свој развој заснива на знању као једној од основних компаративних предности.

Наставници и сарадници факултета су дужни да у односу са студентима буду праведни и објективни, да буду спремни на сарадњу и пружање помоћи када је потребно и да схвате потребе студената и доследно поштују договорена правила.

Највећи број наставника и сарадника факултета је оспособљен за примену савремених наставних метода, организовање и управљање наставом како би она максимално одговарала потребама образовања и потребама студената, разумевање и уважавање различитости међу студентима и различитих стилова перцепције и учења, развијање и усавршавање метода за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената и коришћење савремених информационих технологија, дидактичких и других средстава у настави.

Квалитет наставника и сарадника факултет обезбеђује: поштовањем законских и других прописа о избору наставника и сарадника, континуираним праћењем наставне и научно-истраживачке делатности наставника и сарадника, као и сталним поспешивањем нивоа њихових педагошких, комуникацијских и управљачких компетенција.

Подаци о наставницима и сарадницима факултета доступни су на Интернет страници факултета, а Књига наставника је саставни део прилога у документацији за акредитацију студијских програма.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се поштовањем законских и других прописа о избору наставника и сарадника, који су садржани у Закону о високом образовању Републике Србије, Статуту Универзитета у Приштини, Статуту Правног факултета, Правилнику о условима, начину и поступку избора у звање наставника Правног факултета у Приштини.

Факултет приликом избора кандидата у звање наставника, поштујући законске и друге прописе о избору наставника и сарадника, посебно оцењује и вреднује: резултате научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју и остварењу квалитета наставе и других делатности факултета, резултате педагошког рада кандидата, као и резултате остварене у обезбеђивању научно-наставног подмлатка.

Како би постигао задовољавајући ниво квалитета наставника и сарадника, факултет, сходно својим могућностима, обезбеђује наставном кадру могућност за континуирано усавршавање путем различитих инструмената, и то: обавештавањем о конкурсима за стипендије, о научним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству, обезбеђивањем литературе, омогућавањем приступа базама података, библиотечким ресурсима на Интернету и другој научној инфраструктури, успостављањем билатералне и мултилатералне сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама у циљу размене наставника и сарадника, припреме и реализације заједничких пројеката и др, одобравања плаћених одсустава ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству и партиципирања у финансирању научног и стручног усавршавања наставника и сарадника.

Квалитет педагошког рада наставника и сарадника факултета је на задовољавајућем нивоу, што потврђују резултати анкетања студената. Квалитет педагошког рада наставника и сарадника студенти су оцењивали помоћу великог броја индикатора.

Студенти су исказали задовољство поштовањем које наставници и сарадници показују према њима, спремношћу наставника и сарадника на сарадњу, припремљеношћу

наставника и сарадника, разумљивим одговорима које им пружају на постављена питања, као и разумљивошћу њихових излагања. Резултати анкетања показују да су укупне оцене педагошког рада наставника и сарадника за претходне три школске године врло добре.

Факултет је својим актима детаљно регулисао начин праћења и вредновања квалитета педагошког рада наставника и сарадника, укључујући и периодичну студентску анкету и предвидео је корективне мере за обезбеђење задовољавајућег нивоа квалитета.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност
Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника	S Адекватан правни оквир	+++
	W	
	O	
	T	
Усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за бисоко образовање	S Потпуна усаглашеност	+++
	W	
	O	
	T	
Систематско праћење и подстицање педагошких,	S Остварено системско праћење	++
	W Проактиван приступ наставног кадра	

истраживачких и стручних активности наставника и сарадника	O	Едукација кадра	++
	T		
Дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка	S	У потпуности остварена краткорочна политика селекције подмлатка	+++
	W	Недовољно разрађена дугорочна политика	
	O	Израда одговарајуће стратегије	++
	T		
Обезбеђење перманентне едукације и усавршавања	S	Прокламовани циљ	+++
	W	Спорадично оствариво	+
	O	Могућности за побољшање квантитативних и квалитативних показатеља	+++
	T	(Не) могућност уклапања са планом рада	+
Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди	S	Опредељење у овом правцу	+++
	W	Лоше привредно окружење	+
	O		
	T	Немогућност сагледавања бољих услова у ближој будућности	+
Вредновање педагошких способности	S	Континуирано спровођење анкетирања студената	+++
	W	Искреност судената у анкетирању	++
	O		

	T		
Вредновање истраживачких способности	S	Континуирано праћење	+++
	W	Приступ наставног кадра релевантним показатељима	++
	O		++
	T	Већи број научних манифестација у циљу проширења научне мреже	
Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника	S	У потпуности реализован повратни механизам	++
	W	Искреност судената у анкетирању	+++
	O	Побољшање нивоа културе квалитета	++
	T	Бојазан студената да изразе мишљење	++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7.

Правни факултет у Приштини у највећој мери испуњава Стандард 7.

Факултет ће:

- водити адекватну кадровску политику и доследно примењивати критеријуме за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима,
- у континуитету пратити и подстицати наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника.
- Факултет ће већу пажњу посветити промовисању научних резултата наставника и сарадника у научној и стручној јавности.

г) Показатељи и прилози за стандард 7.

Табела 7.1. [Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Табела 7.2. [Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Прилог 7.1. [Правилник о избору наставника и сарадника](#)

Прилог 7.2. [Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Опис стања, анализа и процена стандарда 8:

На студијске програме Факултета уписују се студенти који су током средњошколског образовања стекли довољан квантум знања за успешно укључивање у процес високошколске наставе на факултету и који су након положеног пријемног испита стекли право уписа на факултет. Потенцијални студенти се о акредитованим студијским програмима могу информисати путем веб странице и информатора факултета који се ажурира за сваку школску годину и који факултет објављује пре почетка наставе.

Селекција студената врши се по унапред утврђеним и јавно доступним критеријумима конкурса за упис и на основу вредновања резултата постигнутих у претходном школовању и пријемном испиту. Установа обезбеђује једнакост студената у приступу студијским програмима, а избор студената врши путем конкурса, у складу са законом и општим актима Универзитета и Факултета. Приликом селекције студената Факултет води рачуна и осигурава по једно место за особе са инвалидитетом, једно место за припаднике ромске националности и једно место за држављане Републике Србије који су у претходној школској години средњу школу завршили у иностранству.

Установа обезбеђује да се упис студената врши уз стриктно поштовање прописаних услова и мерила за утврђивање редоследа пријављених кандидата, као и начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед пријављених кандидата.

Учесник конкурса може поднети приговор на регуларност поступка утврђеног конкурсом, регуларност пријемног испита или своје место на ранг листи у року прописаном конкурсом, а који тече од објављивања прелиминарне ранг листе. Приговор се подноси Комисији за упис која доноси решење у предвиђеном року за пријем приговора. Кандидат незадовољан одлуком комисије може поднети жалбу декану као другостепеном органу у прописаном року. Решење декана је коначно.

Право на упис на факултету имају сва лица држављани Републике Србије и страни држављани који испуњавају услове предвиђене Законом о високом образовању Републике Србије и Статутом Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, без обзира на националну, верску, расну и полну припадност.

Конкурс за упис студената спроводи комисија за упис коју именује декан на предлог Наставно – научног већа Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Ближе одредбе поступка и начина спровођења пријемног испита уређују се општим актима.

Кандидат који конкурише за упис у прву годину основних академских студија права полаже пријемни испит. Редослед кандидата за упис у прву годину студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутог на пријемном испиту. Пријемни испит полаже се из српског језика и историје. Јединствена ранг листа кандидата објављује се на огласној табли факултета и доставља се Универзитету у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Право на упис студената на мастер академске студије права, на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, има лице које је завршило основне академске студије које је остварило најмање 240 ЕСПБ.

Они кандидати који су завршили Правни факултет Универзитета у Приштини и који су остварили просечну оцену изнад 8 (осам) не полажу пријемни испит, већ се њихово рангирање кандидата врши на основу просечне оцене остварене на основним академским студијама права и просечне дужине студирања на основним академским студијама. Кандидати који нису завршили правни факултет полажу допунски испит на бази тестова. Испуњеност услова за упис проверава комисија од три наставника коју именује декан.

Упис на докторске академске студије права регулисан је Правилником о докторским студијама. Редослед кандидата за упис на прву годину докторских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, дужине студирања на основним и мастер студијама и остварених научних резултата. Од студената уписаних на докторске студије права, очекује се да активно владају барем једним страним језиком.

Процес образовања је организован на начин који свим студентима пружа једнаке могућности и спречава сваки вид дискриминације по било ком основу.

Услови студирања, права и обавезе студената, режим студија и остале информације о студијском програму описани су у курукулуму студијског програма који је потенцијалним студентима доступан преко интернет странице установе и информатору факултета који се издаје сваке школске године.

У процесу образовања на Факултету студенти су активно укључени у процес наставе, а њихов рад током наставе континуирано се прати и оцењује на основу унапред објављених критеријума, правила и процедура.

Наставник и сарадник дужни су да током наставе континуирано прате и оцењују предиспитне активности студената и да оцену изразе поенима. Максималан број поена који студент може да оствари на предмету је 100.

У току савладавања наставног програма, студент може да оствари најмање 30, а највише 50 поена испуњавањем предиспитних обавеза. Студент може приступити полагању завршног испита уколико је остварио најмање 30 поена испуњавањем предиспитних обавеза.

Начин оцењивања и вредновања предиспитних обавеза:

1. Посећеност и активност на предавањима (0-15 поена)

Редовно присуство предавањима и активно учешће на истим, доноси највише 15 поена.

2. Активност на вежбама (0-15)

Оцењује се редовност присуства на вежбама и активности које су посебно исказане у облику припремљености за теоријска и практична излагања о појединим питањима, учешће у излагању посматране проблематике или у решавању практичних или теоријских проблема, коректности и аргументованости датих одговора, начина и систематике излагања те употребе стручне терминологије.

3. Колоквијум (0-10поена)

Оцењује се постигнути успех на колоквијуму изражен кроз тачне, стручно дате и аргументоване одговоре на постављена питања.

4. Семинарски рад (0-10)

Оцењује се начин и систематичност обраде теме, оригиналност приступа теми, обим коришћења иностране и домаће литературе, истраживачке методе, језик и стил изражавања.

Укупан број поена које је студент остварио испуњавањем предиспитних обавеза сопштава наставник на последњем часу наставе, на основу података из јединствене евиденције о вредновању свих облика рада, постигнућа и ангажовања студената, која се води на предмету.

Оцењивање укупних резултата-коначна оцена

Коначна оцена савладаности наставне материје зависи од броја поена остварених испуњавањем предиспитних обавеза и поена остварених на завршном испиту. Успех студената се изражава бројчаном оценом од 5 (није положио) до 10.

Оцена студента се одређује на основу табеле:

Оцењивање	
91-100 поена	10
81-90 поена	9
71-80 поена	8
61-70 поена	7
51-60 поена	6
50 поена и мање	5

Приликом оцењивања предиспитних активности студената, наставник и сарадник дужни су да примењују критеријуме и мерила који су утврђени планом рада на предмету. Укупан број поена остварених предиспитним активностима чини збир поена остварених индивидуалним и групним радом студента у току трајања наставе. Успех у испуњавању предиспитних обавеза које се једнократно оцењују (семинарски рад, есеј, учешће у симулацији суђења и сл.) оцењује и изражава се кроз одређени број поена.

Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијског програма.

Обезбеђење, контрола и унапређивање квалитета у оцењивању остварује се:

- редовним праћењем и контролом квалитета у оцењивању и резултата оцењивања, и
- предузимањем корективних мера у случају да су квалитет у оцењивању и резултати оцењивања испод стандардног нивоа квалитета, и
- вредновањем оцењивања путем анонимног анкетирања студената.

На седници Одбора разматрају се извештај о вредновању оцењивања, извештај о резултатима оцењивања, као и предлози катедри, уколико их има, и утврђују се предлози општих мера које треба предузети како би се побољшао квалитет у оцењивању.

По одржавању седнице Наставно-научног већа, продекан за наставу организује појединачне разговоре са наставницима чије су оцењивање студенти вредновали ниском просечном оценом и на чијим је испитима пролазност испод просечне пролазности на години студија на којој се предмет налази.

Састанку присуствују, поред наставника и продекана за наставу, по потреби, шеф одговарајуће катедре и/или чланови Одбора за квалитет.

Током разговора, утврђују се узроци лошег квалитета у оцењивању и лоших резултата оцењивања и разматрају се мере за унапређивање оцењивања.

Уколико у две узастопне године оцењивање наставника на предмету студенти буду вредновали знатно нижом оценом у односу на оцену којом је вредновано оцењивање других наставника са године на којој се предмет налази и/или пролазност на предмету који наставник предаје буде испод просечне пролазности на години на којој се предмет налази, Одбор за квалитет предлаже декану предузимање мера које ће обезбедити унапређивање квалитета оцењивања.

Студенти су укључени у рад органа управљања и стручних органа факултета, у складу са законом и општим актима Факултета, активно учествују у систему обезбеђивања квалитета, одговорно евалуирају све сегменте наставног рада и рада органа и служби факултета и доприносе изградњи културе квалитета.

Студенти су партнери у образовном процесу, јасно артикулишу своје интересе, потребе и очекивања и залажу се за њихово остваривање.

На захтев Студентског Парламента Факултет организује и спроводи бројне студијске посете казнено поправним установама, судовима опште и посебне надлежности и другим установама и институцијама у Републици Србији.

У сарадњи са ОЕБС-ом организовано је 20 радионица у оквиру Правне клинике намењених стицању практичних правничких знања и вештина.

Ради организованог остваривања заједничких интереса, студенти могу да оснивају студентске организације, бирају органе управљања, планирају програме рада, реализују пројекте и друге активности, остварују сарадњу са студентским и другим организацијама у земљи и иностранству и сл.

Студенти активно доприносе развоју студентског парламентаризма и уживају пуну подршку Факултета у самоорганизовању и учешћу у раду Студентског парламента.

Студенти непосредно и преко својих представника расправљају о свим питањима везаним за студирање и студентски живот на факултету и предлажу мере за унапређење услова студирања и превазилажење проблема у наставном процесу.

Факултет финансијски подржава заједнички и организовани рад студената.

Факултет Финансијским планом утврђује средства за финансирање рада Студентског парламента.

Елементи анализе	Активности	Вредност
Процедура пријема студената	S Јасно дефинисани услови за пријем у Правилнику о процедури пријема студената	+++
	W Велики број кандидата са задовољавајућим успехом из средње школе	+
	O Могућност да основач предузима активности у промоцији уписа	++
	T Нестабилне друштвене прилике	+++
	S Правилником јасно прокламована равноправност	+++

Једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама	W	Непостојање услова за студенте са посебним потребама	+++
	O	Најава изградње нове зграде Факултета	++
	T	Недостатак материјалних средстава	+++
Доступност информацијама о студијама	S	Све информације су видљиве и јавно доступне	+++
	W	Недостатак инфраструктуре и тешка материјална ситуација студената	+++
	O	Друштвене мреже	+++
	T	Нису идентификоване опасности	
Доступност процедура и критеријума оцењивања	S	Јасно видљиви у информатору и књизи предмета који се објављују на сајту	+++
	W	Нису идентификоване	
	O	Могућност информисања преко студентске базе	++
	T	Нису идентификоване	
Студентско организовање и учествовање у одлучивању	S	Потпуна заступљеност студената у органима управљања, стучним органима и телима задуженим за обезбеђење и унапређење квалитета	+++
	W	Тешка материјална ситуација студената	++
	O	Могућност пројектног финансирања	+++
	T	Нестабилне друштвене прилике	++
Усклађеност метода оцењивања са	S	Јасно дефинисана у књизи предмета	+++

исходима студијског програма	W	Проективност појединих наставника	+++
	O	Обука наставника	++
	T	Није идентификована	
Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама уз корективне мере	S	Извештаји студентске службе о пролазности студената на испиту	+++
	W	Корективне мере	+++
	O	Обука наставника	+++
	T	Није идентификована	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

С обзиром да су креирање и реализовање студијског програма и планова рада у складу са стандардима и доследно поштовање правила о оцењивању студената, која обезбеђују објективност, јавност и транспарентност у оцењивању, неки од кључних фактора у обезбеђењу квалитета студената, установа ће, у складу са потребама организовати обуку за наставно особље у циљу усавршавања праћења рада и метода оцењивања знања студената.

У наредном периоду, установа ће деловати у правцу унапређења и неговања релације професор – студент на виши ниво јер је релација професор-студент кључна за побољшање квалитета образовног система, а самим тим и квалитета студената.

Факултет ће у наредном периоду интензивирати настојања у правцу предузимања мера и активности у циљу организовања радионица, практичне обуке за студенте, а нарочито на процесно правним предметима и уско стручним правним предметима.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. [Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

Табела 8.2. [Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

Табела 8.3. [Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

Прилог 8.1. [Правилник о процедури пријема студената](#)

Прилог 8.2. [Правилник о оцењивању](#)

Прилог 8.3. [Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Квалитет уџбеника и литературе

Правилником о уџбеницима Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици 05 бр. 417 од 01.12.2011. године, уређује се поступак одређивања, израде, објављивања, коришћења, праћења и оцене квалитета уџбеника који се користе у процесу образовања на свим нивоима студија овог Факултета. У складу са наведеним Правилником, Факултет благовремено обезбеђује студентима уџбенике који су потребни за савладавање и припрему испита. Факултет објављује за сваку школску годину Информатор који садржи листу обавезне и допунске литературе потребне за припрему испита, као и испитна питања за сваки предмет појединачно.

Издавачка делатност Факултета ближе је регулисана Правилником о организацији и раду Центра за научно истраживачку делатност и издавачкој делатности Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Центар за научна истраживања и издаваштво организује објављивање и издавање уџбеника, монографија, зборника радова, научних и стручних публикација и других издања едукативног садржаја.

Центар за научна истраживања и издаваштво планира и организује своје годишње активности у складу са Издавачким планом Факултета. Поменути Центар у свом саставу има Издавачки одбор који планира и усмерава издавачку делатност.

Факултет обезбеђује и унапређује квалитет препоручене литературе за припрему и савладавање испита. Контролу квалитета, садржаја, структуре, стила и обима текста врше рецензенти, катедра и Наставно-научно веће. Контролу квалитета уџбеника обављају и студенти путем анонимног анкетања, које обухвата вредновање садржине, структуре и стила, као и поштовање правила о обавезној литератури. Ово анкетање се спроводи крајем зимског и летњег семестра и на основу истог, произилази да су квалитет уџбеника позитивно оценили.

Квалитет библиотеке

Библиотека Правног факултета Универзитета у Приштини је посебна организациона јединица овог Факултета, намењена пружању библиотечких услуга у процесу наставе и научног и стручног рада за област правних наука. У свом саставу има читаоницу и одељење за издавање библиотечког материјала. Задаци библиотеке су:

- Набавка, инвентарисање, каталогизација и класификација библиотечког материјала;
- Чување, заштита и давање на коришћење библиотечког материјала;
- Оспособљавање корисника за избор и коришћење библиотечког материјала,
- Осопосбљавање корисника за избор и коришћење информационих извора;
- Израда библиографија и пружање библиографских информација;
- Сарадња са другим библиотекама и другим одговарајућим институцијама;
- Депозитно чување публикација на свим медијима које издаје Правни факултет;
- Депозитно чување докторских дисертација, магистарских теза и мастер радова који су одбрањени на Факултету.

Правилник о раду и коришћењу библиотеке 05 бр. 418 од 01.12.2011. године, као што и сам назив говори, садржи правила о коришћењу библиотечког фонда. Библиотека набавља библиотечки материјал куповином, разменом, примањем поклона и завештања.

На Факултету је формиран Библиотечки одбор састављен од представника свих катедри и његов је задатак да прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Такође, Одбор се стара да сви предмети предвиђени студијским програмом буду покривени одговарајућом литературом.

Библиотека је фебруара 2017. године, Дозволом бр. ДУКА 796 од 03.02.2017. године, постала пуноправни члан система [KOBISS](#), који представља организовани модел повезивања библиотека у библиотечко-информациони систем са узајамном каталогизацијом, библиографско-каталошком базом података, локалним базама података библиотека учесница, базом података о библиотекама и осталим функцијама. Сви унети подаци видљиви су у узајамној библиографско-каталошкој бази података KOBISS/OPAK и могуће их је on line претражити.

Библиотека има приступ интернету, а фонд библиотеке је, кроз базу података, доступан за претраживање путем интернета.

Библиотека располаже са 3072 монографских публикација. Поред тога, библиотечки фонд чине докторске дисертације, магистарске тезе, мастер радови и часописи референтних правних институција који излазе периодично, као и књиге различитог садржаја из области друштвено-хуманистичких наука.

У Библиотеци су запослене две особе. Радом Библиотеке руководи Управник, док са студентима ради дипломирани библиотекар, сходно Правилнику о организацији и

систематизацији радних места. Запослени у Библиотеци су компетентни и високо мотивисани за пружање квалитетних услуга свим корисницима. Особље Библиотеке пружа стручну помоћ студентима, наставницима и сарадницима у претраживању библиотечког фонда, база података и обезбеђује им коришћење публикација.

У саставу библиотеке је и читаоница, корисне површине 45 м² са 15 места. Читаоница ради сваког радног дана од 8 до 15 часова.

Библиотечки одбор, Одбор за квалитет и Наставно-научно веће врше редовно праћење, контролу и оцењивање рада Библиотеке. Наведена контрола се врши разматрањем годишњег извештаја о раду, као и спровођењем анкетаирања и читањем коментара, критика и предлога.

Библиотека, као значајна научно-истраживачка јединица, од велике је користи не само наставницима, сарадницима и студентима нашег Факултета, него и правницима и стручњацима из других установа у граду и региону.

Квалитет информатичких ресурса

У просторијама Факултета се свим наставницима, сарадницима, студентима и ненаставном особљу обезбеђује коришћење савремене рачунарске опреме, као и приступ Интернету. Уз то, све просторије студентских организација имају одговарајућу рачунарску опрему и приступ Интернету. Одговарајућом аудио-визуелном опремом за извођење савремене наставе снабдевене су учионице у којима се изводи настава.

Факултет се стара о редовном одржавању и модернизацији рачунарске опреме.

Ради стручног и ефикасног обављања рачунарских и информатичких послова, Факултет је обезбедио услове за рад Информационом центру, а организација, статус и делатности овог Центра су предвиђени Статутом Факултета.

Путем веб презентације, Факултет се представља и информише студенте, запослене и јавност о свом наставном, научно-истраживачком и издавачком раду, као и о резултатима тог рада. Факултет је обезбедио и електронска издања свих својих штампаних издања како би олакшао приступ истима. Издања су доступна као интегрални текст у PDF формату.

У Информационом центру запослен је један дипломирани инжењер електротехнике који одржава опрему, стара се о мрежи и веб презентацији Факултета. Запослени је компетентан и квалификован за пружање услуга свим корисницима.

Радам Информационог центра управља Стручни одбор који је задужен за праћење и унапређивање функционисања наведеног центра.

SWOT анализа:

Елементи анализе		Активности	Вредност
Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему	S	Правилник о уџбеницима	+++
	W	Недоследност у примени	+
	O	Укључивање запослених у доследну примену Правилника о уџбеницима	++
	T	Нису идентификоване претње	+++
Покривеност предмета уџбеницима и училима	S	Сви обавезни предмети покривени литературом	+++
	W	Изборни предмети	++
	O	Набавка литературе	+++
	T	Друштвене околности	+++
Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа)	S	Већину елемената анализе Факултет поседује	+++
	W	Недостатак ресурса	+++
	O	Обука запослених	+++
	T	Недостатак материјалних средстава	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

Факултет ће наставити да улаже у библиотечки фонд и осавремењивање рачунарске опреме.

Факултет ће у наредном периоду утицати на наставнике да едукативни материјал припремају у електронском облику и учине га доступним студентима, као и да користе савремену комуникациону технологију .

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. [Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

Табела 9.2. [Попис информатичких ресурса](#)

Прилог 9.1 [Општи акт о уџбеницима](#)

Прилог 9.2. [Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

Прилог 9.3. [Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 10:

Савет Правног факултета у Приштини је у марту 2018. године донео нови Статут усаглашен са Законом о високом образовању Републике Србије. Статут је потврђен и одлуком органа Универзитета у Приштини.

Надлежност и одговорност органа пословођења и управљања Факултетом детаљно је регулисана Статутом факултета.

Сходно члану 21. Статута факултета, орган управљања је Савет факултета, а сходно члану 28. Статута орган пословођења је декан факултета.

Стручни орган Факултета је Наставно-научно веће које чине сви наставници и сарадници Факултета, које својство члана стичу избором у звање и заснивањем радног односа на Факултету са најмање 70% радног времена.

Орган Факултета је и Студентски парламент, чији је рад регулисан Статутом факултета и чија је належност фокусирана на остваривање права и заштиту интереса студената.

Поштујући принципе функционалности и рационалности организација факултета утврђена је у складу са законом. Факултет чини пет организационих јединица: Наставно-научна јединица (катедра), Научно-истраживачка јединица (Центар за научна истраживања и издаваштво, Библиотека и Информациони центар), Јединица за квалитет, Правна клиника и Секретаријат факултета (члан 50. Статута Факултета).

Наставно-научну јединицу чине катедре.

Факултет има следеће катедре:

1. Катедра за теоријскоправне, историјскоправне науке и социологију;
2. Катедра за кривичноправне науке;
3. Катедра за грађанскоправне науке;
4. Катедра за правноекономске науке;
5. Катедра за јавноправне науке;

6. Катедре за међународно-пословно правне науке.

Послови Секретаријата факултета груписани су у три службе: Служба за опште послове, Служба за наставу и студентска питања и Служба за материјално-финансијске послове (члан 68. Статута факултета).

У складу са уредбом о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 81/2017 и 6/2018), а након добијене сагласности Савета Правног факултета 04 Бр. 173 од 29.03.2018. године, декан Правног факултета је 2018. године донео Правилник о организацији и систематизацији послова на Правном факултету Универзитета у Приштини којим су дефинисана су сва радна места на факултету и описан је круг дужности и одговорности за свако радно место.

Правилником о организацији и систематизацији радних места утврђени су поступци и процедуре за рад запослених у одговарајућој служби, као и обрасци које свака служба користи у свом раду.

Правилником је предвиђен:

- детаљан опис послова за свако радно место, са стандардизацијом процедура у обављању посла,
- одговорност сваког радника на радном месту у служби, индикатори квалитета и процедура контроле квалитета,
- систем превентивних и корективних мера,
- обавеза поступања по налогу надређеног радника или органа, која је у вези са описом радног места,
- поступање по налогу којим се прекорачују обавезе утврђене описом радног места,
- процедура ангажовања ненаставног радника из једне службе за краткорочно обављање послова у другој служби и недопуштена понашања радника у служби, којима се ремети радна дисциплина, не испуњава радна обавеза или се радна обавеза испуњава испод утврђених стандарда квалитета, за свако радно место у служби.

На тај начин стандардизован је рад запослених у службама, дефинисан је очекивани ниво квалитета рада и предвиђене су мере за обезбеђење предвиђеног нивоа квалитета рада (чл. 196. Правилника о квалитету).

Правилником о раду, Законом о раду и Колективним уговором утврђени су услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља. Како би упустио најквалитетнији кадар, факултет објављује јавни позив или расписује конкурс. Сам процес избора кандидата пријављених на јавни оглас, односно конкурс, спроводи комисија.

По закључивању уговора о раду, запослени се уводи у посао. Сваки запослени на факултету има свој персонални досије, у који се уписују подаци о квалификацијама и компетенцијама запосленог, о напредовању, евентуалним дисциплинским мерама и др.

Факултет је обезбедио редовно и систематско праћење, контролу и оцењивање рада органа пословођења, шефова служби и ненаставних радника, при чему је посебна пажња посвећена праћењу и оцењивању њиховог односа према студентима и мотивације у раду са студентима.

Контролу квалитета рада ненаставних радника врше секретар и шефови служби.

Правила о мерама за побољшање квалитета, укључујући и дисциплинске мере, садржана су у Правилнику о раду и у уговорима о раду и доследно се примењују.

Факултет подстиче ненаставно особље на усвајање и развијање културе квалитета, на посвећеност раду и максимално залагање на послу до степена изврности, на развијање професионалног односа према корисницима услуга и др. Предвиђене су, такође, и корективне мере за отклањање узрока неквалитетног рада запослених у службама (надзор над радом запосленог, мере због повреде радне дужности и радне дисциплине и сл.), као и начин њихове примене (чл. 205. Правилника о квалитету).

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени студената.

У складу са Правилником о квалитету, на крају академске године, шефови служби су дужни да секретару факултета поднесу годишњи извештај о раду службе, у коме сумирају резултате рада, евидентирају евентуалне тешкоће и слабости и предлажу мере за њихово превазилажење. На основу ових извештаја, секретар припрема годишњи извештај о свом и раду Секретаријата. У извештају се утврђују остварени резултати, тешкоће и слабости у раду и евентуални узроци пада квалитета и предлажу мере за побољшање квалитета рада.

Рад органа пословођења и служби факултета оцењују студенти факултета путем анонимног анкетања. Резултати трогодишњег анкетања студената показали су да су

студенти углавном задовољни радом факултетских служби. Рад управе факултета студенти су претходних година оцењивали високим оценама.

Број ненаставних радника, степен њихове стручности у складу су са стандардима за акредитацију. Ненаставно особље факултета квалификовано је и компетентно и својим радом успешно пружа подршку квалитетној реализацији студијских програма и обављању научно-истраживачке и осталих делатности факултета.

Факултет перманентно осавремењава процес рада у службама, увођењем нових информационих технологија и процедура. То свакако захтева стално усавршавање и образовање управљачког и ненаставног особља.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност
Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа	S Јасно дефинисан Статутом факултета	+++
	W Нису идентификоване	
	O	
	T Нису идентификоване	
Дефинисаност организационе структуре	S Јасно дефинисана	+++
	W Недостатак ресурса	+++
	O Могућност запошљавања	++
	T Материјална средства	++
Праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење	S Континуирано праћење	+++
	W Недостатак мера	+++
	O Свест о значају	+++
	T Нису идентификоване претње	+
Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља	S Руководиоци служби се континуирано усавршавају	+++
	W Обука нижег ненаставног особља	
	O Организовање тренинга	++
	T Материјална средства	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 10:

Факултет ће у наредном периоду наставити да побољшава услове рада ненаставног особља обезбеђивањем адекватног простора, набавком савремених средстава за рад и побољшањем техничких услова рада у складу са својим материјалним и техничким могућностима.

Показатељи и прилози за Стандард 10:

Табела 10.1. [Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Прилог 10.1. [Шематска организациона структура високошколске установе](#)

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

[10.2.1. Извештај зимски семестар школске 2018/2019. године ОАС](#)

[10.2.2. Извештај летњи семестар школске 2018/2019. године ОАС](#)

[10.2.3. Извештај летњи семестар школске 2018/2019. године МАС](#)

[10.2.4. Извештај зимски семестар школске 2018/2019. године МАС](#)

Стандард 11. Квалитет простора и опреме
Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 11:

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици поседује одговарајући простор у погледу обима и структуре, тако да задовољава стандарде за акредитацију високошколских установа, који важе у погледу простора.

За обављање наставне и научно-истраживачке делатности Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици користи укупно 2042,56 м² корисне површине (у згради у Приштини бруто простор износио 6063 м²) и то:

- Амфитетатар површине 300 м² са 180 места,
- Слушаонице и учионице површине 1302 м² са 825 места,
- Компјутерске лабораторије површине 118 м² са 40 места,
- Библиотека површине 45 м² са 15 места,
- Читаонице површине 35 м² са 15 места,
- Сале површине 80 м² са 45 места,
- Студентска служба површине 30 м² са 4 места,
- Секретаријат површине 70 м² са 8 места,
- Студентски парламент површине 40 м².

Иако Факултет задовољава стандарде квалитета у погледу простора, који су дефинисани правилима о акредитацији, постоји потреба да се просторни капацитети повећају када је Универзитет урадио идејни пројекат за комплетну реконструкцију старе зграде Основне школе “Бранко Радичевић“ у Косовској Митровици, где је предвиђено преко 8900 м² корисне површине, а за потребе Правног факултета, Економског факултета, Природно-математичког факултета и зграде Ректората у Приштини. Значајан корак учињен је на тај начин да би се створили услови за примену савремених, интерактивних

облика наставе. Планом је предвиђено око 1423,50 м² корисне површине за Правни факултет.

Факултет располаже са укупно 40 савремена рачунара, 5 видео пројектора, 12 штампача, 2 скенера, 3 фотокопир апарата и осталом пратећом опремом.

Детаљна спецификација опреме садржана је у Инвентару опреме.

Факултет води одговарајућу набавну и финансијску политику како би обезбедио услове за квалитетно извођење наставе и задовољио потребу запослених и студената за завременим информатичким средствима, имајући у виду њихов број.

Факултет је студентима обезбедио једну учионицу опремљену савременим техничким и осталим уређајима, који студентима омогућавају рад на рачунарима, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала.

Услуге фотокопирања студентима пружа студентска служба. Фотокопирање службених материјала организовано је у интерној фотокопирници факултета.

Факултет обезбеђује редовно одржавање простора и опреме кроз организовање рада одговарајућих служби, висок ниво хигијене свих просторија, као и редовно одржавање опреме и њено осавремењавање. Факултет је установио процедуре које обезбеђују рационалну набавку потрошног материјала и брзо отклањање кварова техничким уређајима у циљу њиховог несметаног функционисања.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се: праћењем и усклађивањем просторног капацитета и опреме у складу са потребама наставног процеса, имајући у виду број студената стандарде предвиђене правилима о акредитацији, контролом квалитета простора и опреме путем анкетирања студената и запослених, доследном применом законских правила утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала и предузимање корективних мера у случају пропуста у раду, праћењем и контролом квалитета рада на одржавању опреме и хигијене, и предузимањем корективних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

Анкетирање студената, запослених и ненаставних радника показало је да су они углавном задовољни квалитетом простора и опреме, изражавајући истовремено и захтев да квалитет ових ресурса буде још бољи.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност
Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената	S Максимални напори који се улажу	+++
	W Неадекватан простор	+
	O Нова зграда Универзитета у којој свој простор добија и Правни факултет	+++
	T Недовољно финансирање материјалних трошкова за редовно и текуће инвестиционо одржавање (старост објекта)	+++
Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме	S Обезбеђена техничка опрема	+++
	W Материјална средства	+++
	O Могућност пројектног финансирања	++
	T Неадекватан простор	+++
Усклађеност капацитета опреме са бројем студената	S Максимални напори који се улажу	+++
	W Недостатак простора и средстава	+++
	O Нова зграда Универзитет	+++
	T Неадекватан простор	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 11:

Факултет ће наставити да перманентно побољшава квалитет простора и опреме. Планирано је опремање учионица адекватним озвучењем, као и нова климатизација свих просторија на факултету, при чему ће проиоритет имати учионички простор.

г) Показатељи и прилози за Стандард 11.

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 12. Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 12:

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно-истраживачког рада и професионалних активности, чиме је обезбеђена финансијска стабилност.

Средства за обављање делатности Факултет обезбеђује из средстава која обезбеђује Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, другим значајним изворима финансирања сматрају се приходи од школарине студената, средства за финансирање научно-истраживачког и стручног рада.

Правни основ стицања и расподеле прихода је дефинисан Законом о високом образовању, а само пословање ближе је уређено Статутом факултета и правилницима у складу са Статутом и Законом.

Факултет редовно доноси годишњи финансијски план прихода и расхода, план јавних набавки, које усваја Савет факултета децембра месеца текуће године. Факултет редовно извршава сва плаћања добављачима и сопственим средствима покрива недостајући износ текућих расхода. Факултет планира распоред и намену финансијских средстава на основу анализе пословања из претходних година.

Финансијско пословање Факултет сумира на годишњем нивоу у виду извештаја о финансијском пословању који усваја Савет факултета најкасније до 28. фебруара наредне године за претходну годину.

Квалитет финансирања остварује се: доследним поштовањем правила о припреми и усвајању Финансијског плана и других финансијских аката, контролом коришћења финансијских средстава и предузимањем одговарајућих мера у случају нерационалног или ненаменског трошења средстава.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност
Извори финансирања	S Министарство финансија и сопствени извори	+++
	W Ангажовање наставника и сарадника на пројектима које финансира ресорно министарство могло би бити већег обима	+++

	O	Факултет располаже потенцијалима за реализовање делатности и активности којима би се могли увећати сопствени приходи факултета и то пружањем консултантских услуга	+++
	T	Друштвене околности	+
Дугорочено обезбеђење финансијских средстава за наставу, научно истраживачки и стручни рад	S	Постојање дугорочног финансијског плана	+++
	W	Не прати инфлацију, раст трошкова живота као и стварне материјалне трошкове Факултета, није предвиђен за инвестициону изградњу као и за побољшање услова рада	+++
	O	Усаглашавање S и W	++
	T		
Финансијско планирање и одлучивање	S	У надлежности органа пословођења и управљања, а у складу са Статутом факултета	+++
	W	Екстерне варијабиле	+++
	O	Стабилност прилика	+
	T	Друштвене околности	+

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 12:

С обзиром да средства са којима Република као оснивач и власник факултета, преко Министарства просвете, науке и технолошког развоја, учествује у укупном финансирању факултета, а посебно у финансирању текућих материјалних трошкова, нису довољна и не обезбеђују жељено и очекивано унапређење услова рада факултета, факултет ће наставити да указује на овај проблем и лобирати да се он реши.

Факултет ће у наредном периоду настојати да подстиче учешће наставника и сарадника у научним пројектима који би били финансирани од ресорног министарства, као и ангажовање наставника и сарадника на већ одобреним пројектима.

Показатељи и прилози за Стандард 12:

Прилог 1. [Финансијски план за 2020.](#)

Прилог 2. [Финансијски извештај за претходну школску годину 2018.](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 13:

Правни Факултет даје значајан акценат улози студената у процесу обезбеђења квалитета. Студенти активно учествују у систему обезбеђења квалитета, пре свега кроз рад својих организација, а затим и кроз одговорно евалуацију свих сегмената наставног процеса, рада органа и служби Факултета чиме доприносе изградњи културе квалитета.

Студенти су организовани у оквиру студентских организација, чији рад обједињује Студентски парламент који делегира своје чланове за Наставно-научно веће Факултета (три студента) и Савет Факултета (три студента). Студентски парламент је орган Факултета путем кога студенти остварују и штите своја права и интересе на Факултету. Студентски парламент има 15 чланова. Право да бирају и да буду бирани за члана Студентског парламента имају сви студенти Факултета уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент. Начин избора чланова и надлежности Студентског парламента регулисане су Статутом Правног факултета и другим општим актима. Студенски парламент: бира и разрешава председника и подпредседника Студенског парламента Факултета; доноси општа акта о свом раду; предлаже декану кандидата за студента продекана; доноси годишњи план и програм активности Студенског парламента Факултета; остварује међуфакултетску и међународну сарадњу; организује и спроводи ваннаставне активности студената; разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научно-истраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда; обавља и друге послове у складу са законом, статутима Универзитета и Факултета и Правилником о студентском парламенту.

Представници студената су чланови Комисије за праћење и унапређивање студирања (један студент основних академских студија права), Комисије за односе са

студентима (један студент мастер академских студија права) и Одбора за квалитет (један студент основних академских студија права).

Улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се:

– радом студентских представника у стручним органима Факултета и органима управљања (Наставно- научно веће, Савет факултета),

– учешћем представника студената у раду органа за обезбеђење квалитета (Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студената, Комисија за односе са студентима),

– редовним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, рада наставника, сарадника и факултетских служби у поступку анкетања који спроводи надлежни орган факултета,

– изражавањем мишљења о свим општим актима факултета којима се утврђује Стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, и

– изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима екстерног оцењивања квалитета.

На тај начин студенти се подстичу на активно укључивање у процес развоја студијских програма и планова рада на предметима, као и у унапређивање процеса наставе, метода испитивања и др.

Правила о учешћу студената у процесу обезбеђења квалитета садржана су у Правилнику о квалитету.

У поступку самовредновања који Факултет организује и спроведи два пута годишње (на крају сваког семестра), врши се анкетање ради утврђивања ставова и мишљења студената о квалитету студијских програма, наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, рада наставника, сарадника и факултетских служби, као и о квалитету свих других елемената који су предмет оцењивања у поступку самовредновања.

Од изузетне важности су и предлози, сугестије и коментари које студенти овим путем наводе и који се у процесу анализе разматрају и служе као показатељ у ком смеру треба предузети мере које ће студијски програм приближити циљу.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност	
Учешће студената у телима за обезбеђење квалитета	S	Јасно предвиђено учешће студената и његова реализација	+++
	W	Недовољна активност	+
	O	Избору представника посветити посебну пажњу	++
	T	Нису идентификоване	
Учешће студената у самовредновању	S	Реализује се два пута у току школске године	+++
	W	Свест о значају анкете није висока	+
	O	Упознавање студената са ефектима резултата вредновања	+++
	T	Нису идентификоване претње	
Студентска евалуација установе, студијских програма и наставе	S	Спроводи се у свим назначеним сегментима	+++
	W	Свест о значају анкете није висока	+
	O	Рад на побољшању културе квалитета	+++
	T	Заинтересованост само оних студената који учествују у раду тела, а не и целокупне студентске популације	++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

Руководство Факултета треба да континуираним активностима развија културу квалитета чиме ће поспешити масовније учешће студената у систему унапређења квалитета и процесу самовредновања које се не треба схватити као *l'art pour l'art*.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

13.1.1. [Статут факултета](#)

13.1.2. [Правилник о квалитету](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 14:

Факултет обезбеђује континуирано и систематско праћење спровођења поступака за обезбеђивање квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета, на начин и у поступку утврђеним Правилником о квалитету и Правилником о самовредновању.

Спровођење поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета, у складу су са претходно наведеним општим актима Факултета. У поступку оцењивања квалитета учествују студенти Факултета, а послове задатака везаних за спровођење евалуација обављају Комисија за унапређење студирања, Комисија за односе са студентима и Одбор за квалитет. Саветодавну улогу у процесу има менаџер за квалитет. Нажалост, Факултет нема повратну информацију од послодаваца из разлога што привредни и економски живот на овим просторима није стабилан и мониторингован. У пар наврата, захваљујући проактивности чланова тела задужених за спровођење квалитета повратне информације обезбеђене су од стране појединих бивших студената.

У поступку процене квалитета рада Факултет је користио резултате четворогодишњег ТЕМПУС пројекта, односно искуства Универзитета Linneus, La Sapienza i Krakow.

Факултет редовно, периодично (једном у три године) врши проверу нивоа квалитета рада у свим унапред дефинисаним сегментима рада. Свакако да су студенти први и најважнији субјекат у процесу самовредновања.

Установа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност	
Континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета	S	Редовно и континуирано праћење	+++
	W	Неразумевање смисла и суштине процеса	++
	O	Рад на подизању свести	++
	T	Нису идентификоване претње	
Постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета	S	Јасно и прецизно дефинисани субјекти	+++
	W	Материјална средства	+
	O	Обука запослених	++
	T	Нису идентификоване претње	
Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству	S	Пројектно ангажовање	+++
	W	Недостатак материјалних средстава	+++
	O	Могућност укључивања у нове пројекте	+++
	T	Нису идентификоване претње	
Периодичност процеса прикупљања података о квалитету	S	Редовно и континуирано прикупљање података	+++
	W	Свест о значају процеса	+
	O	Обука	++
	T	Нису идентификоване претње	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

Факултет ће у наредном периоду обезбедити да се стриктно примењују правила о обезбеђењу квалитета рада, што подразумева редовно праћење и контролу квалитета, и предузимање корективних мера, у складу са Правилником о квалитету. Ради остваривања постављених циљева, потребно је да настави са поштовањем предвиђених процедура и

предузимањем мера за обезбеђење квалитета, да се брижљиво и систематично прати њихова примена и оцењује да ли се оне успешно спроводе, какви су практични ефекти подстицајних и корективних мера и какав је тренд у свим областима обезбеђења квалитета.

У наредном периоду посебна пажња биће посвећена ширењу културе квалитета међу запосленима и студентима путем сталних разговора о квалитету, расправа о начинима побољшања квалитета и слично. Такође, одговарајућим мерама унапређиваће се институционална подршка наставном и ненаставном особљу ради повећања њихових стручних компетенција, укључујући и одговарајућу едукацију у циљу унапређења знања, способности и вештина за разумевање идеје квалитета, начина функционисања система обезбеђења квалитета, као и предузимање мера ради побољшања услова рада и повећања мотивисаности за рад.

Факултет ће перманентно пратити начин функционисања успостављеног система обезбеђења квалитета и, ако буде потребно, вршиће потребне иновације у погледу индикатора квалитета, метода прикупљања и обраде података и друго. Нарочито ће водити рачуна о томе да се уочени недостаци уклоне.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе <https://pra.pr.ac.rs/jedinica-za-kvalitet/>

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 15:

Упутством 15.1 за примену Стандарда 15 предвиђено је да: „Високошколска установа самовреднује акредитоване студијске програме докторских студија, односно докторске школе које високошколска установа реализује самостално или заједно са другом високошколском или научно-истраживачком установом из земље или иностранства“.

Квалитет програма докторских академских студија права се оцењује у поступку самовредновања, као и одговарајућом спољашњом провером.

Поступак самовредновања се спроводи једном у три године. У том поступку битну улогу имају мишљења студента као једног од субјеката наставног процеса. Евалуација квалитета студијског програма обухвата: обавезу наставника да попуњавају записнике о предавањима и вежбама и да у њима воде евиденцију присуства студената; затим проверу мишљења студената о квалитету свих облика наставе, а на основу анонимних анкета којима се испитује квалитет рада наставника у погледу одржавања наставе, садржаја наставе, методике извођења наставе, педагошких квалитета рада наставника (посебно дидактичког осавремењивања наставе), квалитета уџбеника, осталог наставног материјала и начина на који наставници оцењују студенате. Испитују се и мишљења студената о раду студентске службе и библиотеке.

Упутством 15.2 за примену Стандарда 15 предвиђа се посојање докторске школе. «Докторска школа је развијена у складу са Смерницама за успостављање докторских школа које усваја Национални савет за високо образовање».

Пошто Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици није предвидео постојање докторске школе, нећемо се задржати на овом упутству.

Упутством 15.3 се предвиђа следеће: «Високошколска установа проверава своју спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки, односно уметничкоистраживачки рад ценећи:

- a. број докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката, одбрањених у високошколској установи за области у којима изводи докторске студије, имајући у виду однос броја докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката према броју дипломираних студената и према броју наставника;
- б. однос броја наставника и броја наставника који су укључени у научноистраживачке или уметничкоистраживачке пројекте;
- в. квалитет научноистраживачког и уметничкоистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама према условима које дефинишу стандарди за акредитацију;
- г. остварену сарадњу са научноистраживачким установама у земљи и свету».

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици је одлуком Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије акредитован као државни факултет у области друштвених наука – право за обављање докторских академских студија права.

Факултет иначе поседује значајно искуство у организовању последипломских студија, испрва магистарских студија као и докторских студија, а данас мастер и докторских академских студија права.

Докторске академске студија права трају 3 године (шест семестара) и носе 180 ЕСПБ бодова. Услов је да је претходно остварен обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама.

Према Правилнику о докторским студијама Правног факултета у прву годину докторских студија може се уписати лице које је:

1. завршило основне студије и стекло звање дипломираног правника (VII-1 степен) са најмањом просечном оценом 8, познавањем најмање једног страног језика, уз допунске

услове које прописује Правилник о докторским студијама; 2. завршило мастер академске студије права и стекло звање дипломирани правник-мастер са најмањом просечном оценом 8 (осам) и познавањем најмање једног страног језика; 3. завршило друге универзитетске студије (основне, одн. мастер академске студије права) из друштвено-хуманистичких наука и стекло најмање 300 ЕСПБ, под условом да познаје најмање један страни језик и положи одређене испите из програма студија права које на предлог управника докторских студија и одговарајуће катедре прописује Наставно-научно веће; 4. већ уписало и последипломске студије по претходном студијском режиму и током тих студија и стекло академски назив магистар правних наука, положило све испите али није одбранило магистарски рад, положило само неке испите на последипломским магистарским студијама права.

Одговарајућим нормативним актима Правног факултета утврђена је структура студијског програма.

Студије се организују и реализују из научних области за које је Факултет матичан. Докторске студије се окончавају испуњењем предвиђених активности – слушањем наставе, пријављивањем и полагањем свих испита, пријављивањем, израдом и одбраном три семинарска рада, израдом и објављивањем два научна рада и израдом идејне скице, пријавом, израдом и успешном одбраном докторске дисертације.

Наставу на докторским студијама изводи 12 предавача, од чега су осморо редовни професори, троје ванредни професори и један наставник у звању доцента.

У складу са условима који су дефинисани одговарајућим стандардима за акредитацију докторских студија, компетентност наставника који изводе наставу и који се налазе у својству ментора на овим студијама се процењује на основу научних радова објављених у одговарајућим међународним и домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних и домаћих научних скупова и на основу монографија. Наставници су објавили одговарајуће монографије и радове у категоријама М14, М11, М23, М24, М51, М31, М32, М33, М34. На факултету постоје одговарајући механизми којима се редовно прати научноистраживачки рад наставника. На званичном интернет сајту факултета се може видети попис библиографских референци сваког од наставника. Попис се редовно ажурира.

Упутством 15.4 за примену Стандарда 15 је предвиђено да: «Високошколска установа прати, анализира и унапређује постизање научних, односно уметничких способности и академских и специфичних практичних вештина својих студената ценећи:

- а. научноистраживачке, односно уметничкоистраживачке резултате и оспособљеност свршених студената докторских студија да резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом, презентују јавности, патентирају или реализују кроз призната нова техничка и технолошка решења;
- б. доприносе у развоју научне дисциплине кроз укључивање у домаће или међународне научноистраживачке пројекте;
- в. развој вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју;
- г. поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе».

Докторске студије права представљају највишу и завршну фазу школског образовног и истраживачког система, која се утемељује на претходном правном образовању на основним академским и дипломским академским студијама права. Примарни циљ студијског програма докторских студија права је оспособљавање докторанада за самостални научно-истраживачки рад. Важан део програма је учешће на истраживачком пројекту, планирање и припрема теме докторске дисертације, спровођење истраживања, писање и одбрана дисертације, учешће на научним конференцијама, саопштавање резултата истраживачког рада у научним часописима. Сврха студијског програма је да докторандима омогући стицање неопходних знања и вештина из области права, да их оспособи и припреми за самосталан научно-истраживачки рад, рад у пракси, или рад на Универзитету. Нови студијски програми нуде нове методе у наставном процесу и оцењивању студената. То подразумева стално радно ангажовање и активно учешће студената у свим облицима извођења наставе. Предиспитне активности студената вреднују се и изражавају кроз поене који се урачунавају у укупан збир поена неопходних за позитивну оцену на испиту. Коначна оцена формира се сабирањем поена са предиспитних активности и поена остварених на усменом делу испита.

Континуирано се прати и оцењује научноистраживачки рад студената. С тиме се почиње од прве године студија.

У првој години судијског програма студент се опредељује за једну од укупно четири понуђене уже научне области из које ће радити докторску дисертацију. Уже научне области су из којих студент може бирати тему за докторску дисертацију су: Правноисторијска научна област, Јавно правна, Грађанско правна, Финансијско правна и Међународно правна научна област.

У другој години студијског програма студент је у обавези да положи два изборна предмета из уже научне области за коју се определио. У оквиру студијско истраживачког рада студент је у обавези да изради и одбрани један семинарски рад из области истраживања коју је одабрао, као и да изради и објави два рада у научном часопису од којих један мора бити објављен у часопису са листе ресорног министарства. У 5. семестру докторант приступа изради идејне скице докторске дисертације, уз редовне консултације са ментором. У 6. семестру докторант обавља студијско истраживачки рад из предмета који су у функцији непосредне израде докторске дисертације. Савладавањем студијског програма докторских студија права и одбраном докторске дисертације докторанти продубљују и усавршавају знања и стичу опште и специфичне компетенције за квалитетно обављање стручне, научне и образовне делатности. Током студирања студент докторских студија права савлађује студијски програм полагањем испита, израдом семинарских радова, научних радова, идејне скице докторске дисертације у оквиру студијског истраживачког рада који је непосредно у функцији израде докторске дисертације. На овај начин студент остварује одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Факултет студентима докторских студија обезбеђује одговарајуће ресурсе за истраживање и писање научних радова, семинарских радова и саме докторске дисертације. Тако студентима стоји на располагању библиотека факултета и одговарајући информатички и електронски ресурси, па тако и приступ значајнијим базама иностраних научних часописа.

Посебна пажња се посвећује потреби да се студенти у свом научноистраживачком раду придржавају највиших академских стандарда истраживања и писања научних радова и да

поштују принципе етичког кодеса научноистраживачког рада. Све је то предвиђено и одговарајућим одредбама Статута Правног факултета, као и одредбама Кодекса о академском интегритету.

Упутством 15.5 је предвиђено: «Високошколска установа прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије ценећи:

- а. друштвене потребе и потребе развоја науке, уметности, образовања и културе;
- б. своје материјалне и научноистраживачке, односно уметничкоистраживачке ресурсе, и расположивост савремене истраживачке опреме и лабораторијског простора намењеног студентима докторских студија».

Услови за упис су предвиђени ПРАВИЛНИКОМ О ДОКТОРСКИМ СТУДИЈАМА (05 бр. 156 од 23.05.2011, 05. бр 419 од 01.12.2011. год.) Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, а истакнути су и на званичној веб страници факултета. Поред тога, факултет сваке године издаје одговарајући Информатор са свим потребним обавештењима. Електронска верзија Информатора се налази и на званичном сајту факултета.

Приликом одређивања услова за упис и броја студената, факултет узима у обзир друштвене потребе и потребе развоја науке. Наравно то све треба ускладити и са сопственим ресурсима и обратно. Циљ и сврха докторских студија се огледа у томе да се од студената створе самостални научни истраживачи који ће у току научне и стручне каријере дати квалитетан допринос развоју својих професија и научне мисли. У току докторских студија настоји се да се студенти оспособе да самостално и критички анализирају историјске и актуелне друштвене, политичке и правне проблеме на високом научном нивоу.

Факултет у основи располаже одговарајућим ресурсима који студентима омогућавају успешан научноистраживачки рад. Реч је о информатичким ресурсима факултета, најзначајнијим међународним електронским базама научних часописа, библиотеци, дидактичкој опреми, просторијама намењеним одржавању наставе. У наредном периоду ће се поклонити значајна пажња неопходном усавршавању и модернизацији проторија намењених одржавању наставе, као и приступу додатним значајним међународним електронским базама научних часописа.

Упутством 15.6 је предвиђено: «Високошколска установа непрекидно прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина непходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту докторских студија».

Факултет је креирао адекватан студијски програм, адекватну структуру курикулума студијског програма и план наставе. Напредовање студената је подложно сталном праћењу, анализи и оцењивању од стране ментора и наставника на докторским академским студијама права.

Студијски програм докторских академских студија права је заснован на одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Статута Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Студијски програм је утврђен и Правилником о докторским студијама Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, који је усклађен са Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма. Факултет поседује кадар оспособљен за извођење докторских студија на основу испуњених прописаних критеријума који се односе на научноистраживачки рад.

Студијски програм садржи:

1. обавезне предмете
2. изборне предмете
3. научно истраживачки рад који се односи на припрему, израду и одбрану три семинарска рада, израду и објављивање два научна рада, припрему и израду идејне скице докторске дисертације, као и обављање студијско истраживачког рада из предмета који су у функцији непосредне израде докторске дисертације.

Студијски програм траје 3 године и реализује се кроз 6 семестара. Укупан број предмета који студент полаже је 6 (шест) од којих су 3 (три) обавезна (22 ЕСПБ бодова), а 3 су изборни предмети (32 ЕСПБ бодова). Сви предмети су једносеместрални. За сваки од предмета је дефинисан број часова активне наставе, као и број ЕСПБ бодова, према стварном оптерећењу студената. У првој години студијског програма студент се опредељује за једну од укупно четири понуђене уже научне области из које ће радити

докторску дисертацију. Уже научне области из којих студент може бирати тему за докторску дисертацију су: Правноисторијска, Јавно правна, Грађанско правна, Финансијско правна и Међународно правна научна област. У другој години студијског програма студент је у обавези да положи два изборна предмета из уже научне области за коју се определио. У оквиру студијско истраживачког рада студент је у обавези да изradi и одбрани један семинарски рад из области истраживања коју је одабрао, као и да изradi и објави два рада у научном часопису од којих један мора бити објављен у часопису са листе ресорног министарства. У 5. семестру докторанд приступа изradi идејне скице докторске дисертације, уз редовне консултације са ментором. У 6. семестру докторанд обавља студијско истраживачки рад из предмета који су у функцији непосредне изrade докторске дисертације.

Настава на докторским студијама изводи се кроз предавања, извођење вежби семинара, консултација и других облика наставе. Распоред наставе се благовремено објављује на званичној интернет страници факултета.

Студенти су у обавези да уредно похађају све облике наставе на докторским студијама. То се евидентира одговарајућим записницима, као и потписом предметних наставника у студентској књижици, индексу.

Пошто је циљ докторских студија да се студент оспособи за самостално и критичко преиспитивање одређених проблема, акценат је стављен на дискусију између наставника и студента. Зато се у оквиру предиспитних обавеза посебно вреднује активност студената у групама за дискусију. У групама за дискусију оцењују се активности које су посебно исказане у облику припремљености за теоријска и практична излагања о појединим питањима, учешће у излагању посматране проблематике или у решавању практичних или теоријских проблема, тачности и аргументованости датих одговора, начина и систематике излагања и употребе стручне терминологије. Активност у групама за дискусију се оцењује у распону од 0-15 поена.

У оквиру предиспитних обавеза је предвиђено и да је кандидат обавезан да у сарадњи са наставником, односно научно-истраживачким тимом осмисли и припреми научно-истраживачки рад са валидним резултатима. То се оцењује у распону од 0-25 поена.

Правилником о докторским студијама је предвиђено и да кандидат мора да уради и одбрани приступни (преддокторски рад). Приступни (преддокторски) рад је обима око 100.000 карактера, на тему коју предлаже ментор, а одређује и одобрава одговарајућа катедра. Тема приступног (преддокторског) рада не сме да се тиче суштине оквирног питања у вези са којим студент жели да ради докторску дисертацију.

Правилником је предвиђено и да је у току треће године академских докторских студија права студент је дужан да изради и одбрани идејну скицу докторске дисертације. У договору са ментором, студент одређује датум одбране идејне скице докторске дисертације. Одбрана идејне скице докторске дисертације је јавна. У току треће године академских студија права студент обавља студијско - истраживачки рад из предмета у функцији израде докторске дисертације.

Правилником је предвиђено и да се компетентност кандидата за израду докторске дисертације утврђује на основу броја, природе, карактера и врсте научних и стручних радова које је кандидат објавио из предмета његове дисертације. Компетентним за израду докторске дисертације сматра се кандидат који је објавио најмање један научни рад, објављен у целини, из научне области из које се пријављује дисертација, у међународним или водећим домаћим часописима или два научна рада из уже научне области саопштена на међународним или домаћим скуповима.

Приликом израде тих радова кандидат је, по природи ствари, упућен на одговарајућу сарадњу и координацију са својим ментором на докторским студијама.

Одговарајућа катедра је дужна да Наставно научно већу проследи пријаву докторске дисертације са својим ставом о пријави и кандидату и предлогом комисије која ће оценити научну заснованост теме и подобност кандидата у року од 30 дана.

По пријему пријаве Наставно научно веће факултета разматра предлог одговарајуће катедре и доноси одлуку о испуњености услова за пријаву докторске дисертације.

Комисија за оцену научне заснованости дисертације и подобности кандидата, коју не формирало Наставно научно веће факултета, подноси том већу свој извештај. У њему посебно наводи: да ли предложени нацрт докторске дисертације обезбеђује научни приступ проблему и у којој мери је вероватно да ће крајњи исход рада имати статус научног, а не стручног рада; да ли образложење предмета, метода и циља уверљиво говори

да је предложена тема од значаја за развој науке и примену резултата у пракси; да ли образложење дисертације омогућава закључак да је у питању оригинална идеја или оригиналан начин анализирања проблема; да ли су дефиниције предмета истраживања, основних појмова, варијабли, затим предложене хипотезе, извори података, методе прикупљања, инструменти и методе анализе података те предложена литература урађени тако да задовољавају критерије науке и чине вероватним поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације.

У члану 15. Правилника о докторским студијама се наводи:

Ако Наставно научно веће факултета прихвати извештај Комисије за оцену научне заснованости дисертације и подобности кандидата, на истој седници доноси одлуку о одређивању ментора кандидата. Наставно научно веће на предлог одговарајуће катедре кандидату може одредити и коментора у случају да је тема мултидисциплинарна, односно да је из предмета уже области из које није и ментор.

Из свега наведеног се јасно може видети да факултет непрекидно прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина непходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту докторских студија.

Упутством 15.7 је предвиђено да: «Високошколска установа прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни, односно уметнички напредак својих наставника, посебно ментора у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија а у циљу стварања повољнијег истраживачког, односно уметничког окружења за своје студенте».

Овде треба рећи да су активности факултета на овом пољу већ детаљно набројане у оквиру анализе испуњености услова које испостављају Стандарди 5, 6 и 7. На факултету се посебна пажња посвећује потреби за повећањем броја ментора и у ту сврху се подстичу они наставници који још увек немају статус ментора да одговарајућим радом и резултатима остваре неопходне услове. Они, пак наставници који су већ ментори на докторским студијама се подстичу да наставе са још квалитетнијим радом и на научном и на наставном плану.

Упутством 15.8 је предвиђено да: «Установа депонује докторске дисертације, односно докторске уметничке пројекте у јединствен репозиторијум који је трајно

доступан јавности. Установа обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације, односно уметничког пројекта и објављених научноистраживачких, односно уметничкоистраживачких резултата које је кандидат остварио».

Ова обавеза је предвиђена у оквиру главе **V Репозиторијум докторских дисертација** Правилника о докторским студијама Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, од марта 2018. године.

Ту је предвиђено да Универзитетска библиотека као организациона јединица Универзитета формира регистар и базу у електронском облику (Дигитални репозиторијум Универзитета) у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација (писаних делова докторских уметничких пројеката на факултетима Универзитета, заједно са извештајем комисије за оцену докторске дисертације) докторског уметничког пројекта (без видљивих потписа у складу са заштитом података о личности), подацима о ментору и саставу комисије и подацима о заштити ауторских права, са циљем да се сви наведени подаци учине јавно доступним.

У докторској дисертацији се као обавезни саставни делови налазе и: потписана изјава о ауторству којом се тврди да у докторској дисертацији / докторском уметничком пројекту нема делова којима се нарушавају ауторска права других особа; потписана изјава да су и штампана и електронска верзија докторског рад истоветне; потписана изјава којом се овлашћује Универзитетска библиотека да дисертацију / писани део докторског уметничког пројекта чува у Дигиталном репозиторијуму Универзитета, те је учини доступном јавности, под условима дефинисаним лиценцом за коју се аутор одлучи.

Универзитет је дужан да копију садржаја који се чува у Дигиталном репозиторијуму достави у централни репозиторијум који води надлежно министарство.

Информација о одбрани докторске дисертације са одговарајућим подацима о кандидату, теми, времену и месту одржавања одбране, објављује се на званичној интернет страници факултета, као и огласној табли, у прописаном временском року.

SWOT анализа:

Елементи анализе	Активности	Вредност
S	Поступак самовредновања се спроводи сваке године.	+++

<p>Упутством 15.1 за примену Стандарда 15</p> <p>предвиђа се да:</p> <p>„Високошколска установа самовреднује акредитоване студијске програме докторских студија, односно докторске школе које високошколска установа реализује самостално или заједно са другом високошколском или научно-истраживачком установом из земље или иностранства“.</p>		Самовредновање је испцрно, целовито и усаглашено са највишим стандардима универзитетске заједнице.	
	W	Недовољна заинтересованост и посвећеност студената приликом изјашњавања о предлозима за побољшање квалитета студија.	+
	O	Размена искустава са другим високошколски установама из земље у иностранства у погледу организације студијских програма и њиховог вредновања.	+++
	T	Смањено интересовање одличних студената за упис на докторске студије.	++
<p>Упутством 15.3 се предвиђа следеће:</p> <p>«Високошколска установа проверава своју спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки, односно уметничкоистраживачки рад ценећи:</p> <p>а. број докторских дисертација, односно докторских</p>	S	Број наставника укључених у извођење наставе на докторским студијама и број наставника са статусом ментора је све већи. Резултати њиховог научно истраживачког рада су све значајнији. Остварена је значајна сарадња са научноистраживачким институцијама у земљи и иностранству.	+++
	W	Мали број одбрањених докторских дисертација. Мањи број наставника је укључен у научноистраживачке пројекте које финансира ресорно министарство.	+
	O	Постоји простор за веће укључивање наставника у научноистраживачке	+++

<p>уметничких пројеката, одбрањених у високошколској установи за области у којима изводи</p>		<p>пројекте који се финансирају из фондова Европске Уније. Постоји већи простор за сарадњу са факултетима и научноистраживачким институцијама у иностранству.</p>	
<p>докторске студије, имајући у виду однос броја докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката према броју дипломираних студената и према броју наставника; б. однос броја наставника и броја наставника који су укључени у научноистраживачке или уметничкоистраживачке пројекте; в. квалитет научноистраживачког и уметничкоистраживачког рада</p>	<p>Т</p>	<p>Смањење финансирања научноистраживачких пројеката од стране ресорног министарства. Друштвено политичке околности на подручју Косова и Метохије.</p>	<p>++</p>

<p>наставника ангажованих на докторским студијама према условима које дефинишу стандарди за акредитацију; б. остварену сарадњу са научноистраживачким установама у земљи и свету».</p>			
<p>Упутством 15.4 је предвиђено да: «Високошколска установа прати, анализира и унапређује постизање научних, односно уметничких способности и академских и специфичних практичних вештина својих студената ценећи: а. научноистраживачке, односно уметничко-истраживачке резултате и оспособљеност свршених студената докторских</p>	<p>S</p>	<p>Постоје адекватни механизми за континуирано праћење и оцењивање научноистраживачког рада студената. Студенти се на одговарајући начин оспособљавају да самостално и крирички расуђују и да адекватно употребљавају стечена знања у одређеним подручјима. Поштују се етички кодекс и добра научна пракса.</p>	<p>+++</p>
	<p>W</p>	<p>Студенти нису укључени у научноистраживачке пројекте.</p>	<p>++</p>
	<p>O</p>	<p>Постоји значајнија могућност за њихово укључивање у домаће научноистраживачке пројекте.</p>	<p>++</p>
	<p>T</p>	<p>Смањење финансирања научноистраживачких пројеката од стране ресорног министарства.</p>	<p>++</p>

<p>студија да резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом, презентују јавности, патентирају или реализују кроз призната нова техничка и технолошка решења;</p> <p>б. доприносе у развоју научне дисциплине кроз укључивање у домаће или међународне научноистраживачке пројекте;</p> <p>в. развој вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју;</p> <p>г. поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе».</p>		<p>Друштвено политичке околности на подручју Косова и Метохије.</p>	
<p>Упутством 15.5 је предвиђено:</p>	<p>S</p>	<p>Приликом одређивања услова за упис и приликом одређивања броја студената, факултет се труди да узме у обзир</p>	<p>++</p>

<p>«Високошколска установа прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије ценећи:</p>		<p>друштвене потребе, потребе развоја науке, као и сопствене ресурсе. Постоји стално улагање у побољшање квалитета материјалних и научноистраживачких ресурса, као и дидактичких средстава.</p>	
<p>а. друштвене потребе и потребе развоја науке, уметности, образовања и културе;</p>	<p>W</p>	<p>Недовољна сарадња са друштвеним окружењем.</p>	<p>++</p>
<p>б. своје материјалне и научноистраживачке, односно уметничкоистраживачке ресурсе, и расположивост савремене истраживачке опреме и лабораторијског простора намењеног студентима докторских студија».</p>		<p>Могућности повећања материјалних и научноистраживачких ресурса одговарајућим најављеним улагањима у изградњу савремене зграде Универзитета са добро опрељеним просторијама.</p>	<p>++</p>
<p>Упутством 15.6 је предвиђено: «Високошколска установа непрекидно прати и анализира</p>	<p>S</p>	<p>Друштвено политичке околности на подручју Косова и Метохије.</p>	<p>+++</p>
		<p>Постоје адекватни прописи, као и наставни и научни стандарди на факултету и Универзитету који омогућавају факултету да непрекидно прати и анализира напредовање студента и да развија</p>	

напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина непходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту докторских студија».		адекватан менторски систем као подршку студенту докторских студија.	
	W	Недовољна заинтересованост и недовољна активност студената.	++
	O	Укључивање студената у домаће и међународне научне пројекте.	++
	T		
Упутством 15.7 је предвиђено да: «Високошколска установа прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни, односно уметнички напредак својих наставника, посебно ментора у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија а у циљу стварања повољнијег истраживачког, односно уметничког окружења за	S	Велико искуство наставника у научноистраживачком раду и високо постављени стандарди од стране факултета. Наставници подnose редовне извештаје о свом раду и о објављеним резултатима научноистраживачког рада. У поседњој школској години је значајно повећан број ментора на доктоским студијама.	+++
	W	Недовољни финансијски ресурси.	++
	O	Приступ фондовима ресорног министарства намењеним научноистраживачком раду. Приступ фондовима Европске уније намењеним научноистраживачком раду.	++
	T	Смањење финансирања научноистраживачког рада од стране ресорног министарства.	++

своје студенте».			
<p>Упутством 15.8 је предвиђено да: «Установа депонује докторске дисертације, односно докторске уметничке пројекте у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности. Установа обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације, односно уметничког пројекта и објављених научноистраживачких, односно уметничкоистраживачких резултата које је кандидат остварио».</p>	S	Постојање одговарајућег правног оквира, одговарајућих информатичких и других ресурса на нивоу Универзитета. Универзитет је већ уходан у овој делатности. Факултет и Универзитет обезбеђују јавну доступност реферата о прихватању дисертације и објављених научноистраживачких резултата кандидата.	+++
	W	Непостојање софтвера за откривање плагијата на факултету.	+++
	O	Куповина софтвера за откривање палгијата.	+++
	T		

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 15:

На основу анализе студијског програма докторских академских студија права може се рећи да су њиме у битној мери испуњени прописани услови:

- Њиме је предвиђено 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварено најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама;
- курикулум студијског програма докторских академских студија права садржи одговарајућу листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис.

- Поредвиђена је израда докторске дисертације као завршног дела студијског програма докторских студија, која је самостални и оригинални научноистраживачки рад кандидата у одговарајућој научној области;
- наставници ангажовани на извођењу докторских студија испуњавају услове дефинисане одговарајућим Стандардима који се односе на њихове компетенције;
- циљеви докторских студија су јасно дефинисани. Огледају се у савладавању студијског програма докторских студија права и одбрани докторске дисертације којом докторанди стичу научна знања и дају нове доприносе науци и друштву чиме се стварају услови за њихово квалитетно обављање стручне, научне и образовне делатности;
- услови за упис и студирање докторских студија су јасно и прецизно прописани одговарајућим Правилницима и учињени су доступним јавности како у штампаном облику, тако и на званичној интернет страници факултета.

Анализа научне компетентности наставника ангажованих на докторским студијама и досадашњих резултата у раду показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма докторских студија.

За извођење студијског програма докторских студија обезбеђени су одговарајући ресурси који су примерени програму и циљевима докторских студија и броју предвиђених студената.

Студенти, на одговарајућим прописима предвиђени начин, учествују у осигурању и оцењивању квалитета студијског програма докторских академских студија права.

Предлог мера и кативности за унапређење квалитета:

- Набавка софтвера за откривање плагијата;
- Међу приоритетима треба да буде појачана активност руководства и наставног кадра на обезбеђењу приступа фондовима ресорног министарства намењеним научноистраживачком раду, и посебно фондовима Европске уније намењеним научноистраживачком раду;
- Формирање алумни клуба;
- Интензивирање сарадње са друштвеним и привредним окружењем;

- Интензивирање сарадње са другим високошколским установама у земљи и иностранству;
- Рад на мотивацији студената за учешће у разнородним научноистраживачким пројектима и за објављивање научних радова.

Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. [Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија](#)

Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

Табела 15.3. [Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе](#)

Прилог 15.1 [Правилник докторских студија \(СТАРИ Правилник\)](#)

Прилог 15.2 [Извод из Статута који регулише докторске студије](#)

Прилог 15.3 Правилник о раду докторске школе

Прилог 15.4 [Правилник о избору ментора](#)

Прилог 15.5 [Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта](#)